

Дім,
збудований на камені,
не впаде

Християнська сім'я

Передмова	3
Чоловік і дружина	7
Християнин вдома	18
Нова сім'я, новий дім	26
«Пустіть діток до Мене приходити»	38
Ти та твій дім	48
Домашній «жертвник»	50
Сім'я в Псалмах 126 (127) та 127 (128)	52
Павлові умовляння для батьків	54
Бажаючи своїм дітям найкращого	58
Християнська родина	59
Божий порядок в доме	73
Доми та сім'ї в Писанні	74
«Привчай юнака»	88
Наші оселі	90

Зміст

© 2023 by GBV Dillenburg GmbH
Printed in Germany / Напечатано в Германии

ISBN: 978-3-96162-982-4
© photos / фото: stock.adobe.com

GBV Dillenburg GmbH
Eiershäuser Straße 54
35713 Eschenburg
GERMANY
www.gbv-dillenburg.de
www.gbv-online.org

Біблійні цитати наведено з перекладу Івана Огієнка. Деякі цитати наведено з перекладу Українського Біблійного Товариства, 2011 р. У такому разі це вказано в тексті: «пер. УБТ».

© 2018 English edition, with kind permission of:
Chapter Two, www.chaptertwobooks.org.uk
published in "Truth & Testimony" 3 – 2018

Контакти в Україні:

З'явилися питання?
contact@way-truth-life.org
www.way-truth-life.org

Адреса для замовлень:
Місіонерське товариство
«Блага Вість»
вул. Мічуріна, 92
с. Заріччя, Іршавський р-н
Закарпатська обл.
90123, Україна

Тел.: +380 505137395
Email: gbv.zarichchya@gmail.com

Передмова

Коли ми чуємо слово «**сім'я**», то одразу уявляємо, що це **батько, матір і діти**.

Не в кожній сім'ї є обоє батьків, а деякі включають інших родичів, але хай там що, це завжди втілення певних стосунків **любови та турботи, що викликає відчуття близькості, щастя, ладу та стабільності**.

Навіть якщо наш досвід сімейного життя не є таким позитивним, ми розуміємо, що й у нас може бути все це, особливо якщо ми бачили таке в інших сім'ях. Та й де ще можна це знайти? Традиційно сім'я являє собою Божий задум у плані виховання та підготовки до дорослого життя.

Сім'я є природною основою стабільного суспільства. Нестерпно спостерігати, як сьогодні на Заході навмисно руйнується цей осередок, який приносив користь протягом століть. Відкидати задум Бога, так чітко викладений у Писанні, коли за такої умови життю багатьох і суспільству загалом завдається явної шкоди, означає пожати жакли-вий урожай.

Але віруючі в Господа Ісуса мають
безцінний привілей будувати свої
сім'ї відповідно до Його волі,
так само як і бути свідками
на цьому практичному шляху
до благословення пізнання Спасителя.

Проте християнські сім'ї не завжди бувають такими, якими мають бути. А чого ще ми можемо очікувати, якщо Господь Ісус і те, що Господнє, не є для них головним? Батьки й діти натрапляють на численні труднощі й проблеми, які можуть нашкодити здоровому сімейному життю, але ми самі наражаємо його на ризик, якщо впускаємо або привносимо плоть чи світ або якщо не можемо мудро й із любов'ю застосувати дисциплінарні заходи.

Мета брошури полягає не в тому, щоби покритикувати, а щоби зосередитися на принципах Писання, які направляють нас, і на практичних прикладах на його сторінках, які можуть допомогти нам впоратися з викликами, що несли загрозу сімейним підвалинам за всіх часів (і особливо сьогодні).

Дехто з нас не є батьками,
але ми всі були дітьми.

Будьмо ж спроможні надати практичного й молитовного підтримання сім'ям з середовища Божого народу, щоб вони сприяли свідченню про нашого Господа в дні, що залишилися до Його повернення.

A photograph of a man and a woman embracing from behind, looking out over a body of water at sunset. The man is wearing a light blue shirt, and the woman is wearing a light pink shirt. The background is a warm, golden sunset over a lake with distant hills.

Чоловік і дружина

Стосунки всередині сімейного кола мають **виражати й відображати наші небесні стосунки**, але це може бути лише тоді, коли ми глибше й повніше усвідомлюємо їх у силі незасмученого Духа.

Отже, у всіх посланнях апостола Павла Святий Дух спочатку повністю представляє нам істину про наші небесні стосунки, благословення та становище, а потім, як результат, повною мірою розглядаються наші земні відносини, наша відповідальність і пов'язані з нею обов'язки.

Насолоджуючись своїми небесними стосунками

Тією мірою, у якій ми сприймаємо благословення своїх небесних стосунків і тримаємося Христа як Голови, ми перебуватимемо у своїх (відповідних) відносинах на землі. Ті, хто не насолоджується цими небесними істинами, не засяють у християнському домі тут, на землі.

Якщо голова християнської сім'ї не знає, як поводитися як голові дому і як чоловікові, то він показує, що не тримається Голови на небі й не цінує любов Христа до церкви.

Якщо дружина не розуміє, як церква повинна коритися Христу, і не насолоджується своїми благословенними стосунками з Христом як частка Його нареченої, то вона зазнає невдачі в тому, що стосується щасливих взаємин зі своїм чоловіком та покори йому. Те саме вірно й стосовно взаємин між батьками й дітьми.

Розгляньмо в цьому світлі найважливіші та найтісніші стосунки в сім'ї – стосунки між чоловіком і дружиною.

*Це основні
стосунки в сім'ї,
від яких залежать інші.
Це перші людські
стосунки,
які Бог дав людству
і які найбільш
благословенні
та священні.*

Звернувшись до чудового послання до Ефесян, у якому так повно представлені наші небесні та відповідні земні стосунки, ми знаходимо божественні та вичерпні настанови щодо цих благословенних стосунків між чоловіком і дружиною. Після прекрасного роз'яснення істини про Христа і Його церкву та викладення практичних умовлянь щодо ходіння, гідного нашого небесного звання, ці стосунки розглядаються в розділі 5,22–33 на чудовому прикладі Христа та церкви.

«Дружини, коріться своїм чоловікам, як Господеві, бо чоловік голова дружини, як і Христос Голова Церкви, Сам Спаситель тіла! І як кориться Церква Христові, так і дружини своїм чоловікам у всьому. Чоловіки, любіть своїх дружин, як і Христос полюбив Церкву, і віддав за неї Себе, щоб її освятити, очистивши водяним купелем у слові, щоб поставити її Собі славною Церквою, що не має плями чи вади, чи чогось такого, але щоб була свята й непорочна! Чоловіки повинні любити дружин своїх так, як власні тіла, бо хто любить дружину свою, той любить самого себе. Бо ніколи ніхто не зненавидів власного тіла, а годує та гріє його, як і Христос Церкву, бо ми члени Тіла Його від тіла Його й від костей Його! Покине тому чоловік батька й матір, і пристане до дружини своєї, і будуть обоє вони одним тілом. Ця таємниця велика, а я говорю про Христа та про Церкву! Отже, нехай кожен зокрема із вас любить так свою дружину, як самого себе, а дружина нехай боїться свого чоловіка!» (Еф. 5,22-33).

..... Ключ до щасливого шлюбу

Наведені вище вірші являють нам не загальну суму розпоряджень для подружжя, а те, що чоловік і дружина найбільш схильні забувати, те, у чому вони зазнають невдачі. Розглядаються та підкреслюються суттєві характерні риси їхніх стосунків одного з одним (заради збереження даного Богом союзу) відповідно до думок та цілей Бога.

Для ставлення дружини до чоловіка має бути характерним її підкорення Богом даному голові, тоді як турботу чоловіка про дружину має відрізняти любов.

Любов чоловіка
до своєї
дружини та
покора дружини
своєму
чоловікові

—
ось два
підґрунття,
від яких
залежать мир
та щасття подружжя.

Бог, який чудово знає людське серце, знав, у чому чоловіки та дружини зазнають найбільшої невдачі й що не властиве нашим природним уподобанням. Тому в напроцуд коротких реченнях Він у своїй божественній мудрості дав саме те, що кожен партнер у цьому благословенному союзі має практикувати найбільше.

Дружини

Для жінки природно любити. Це почуття вкорінено в ній глибоко та міцно, тому їй не потрібно спеціально говорити, щоб вона любила свого чоловіка. Але вона схильна забувати бути покірною йому, як Господу, і вона прагне натомість керувати. Подібно до Єви, вона може забути про своє місце й взяти ініціативу у свої руки, впадши в гріх і непослух. Тому необхідно нагадувати їй, що вона має шанувати свого чоловіка, радіти з ним і підкорятися йому як своєму голові.

Покора як Господеві

Господа представлено як того, від кого виходить влада чоловіка. Дружина повинна визнати, що за її чоловіком стоїть Господь як сила, що спрямовує й керує в сімейному житті, і пам'ятати, що як «жінці голова чоловік», так «всякому чоловікові голова Христос» (1 Кор. 11,3). Отже, благочестиві рішення чоловіка будуть виявляти для неї волю Господа, і їй треба охоче підкорятися їм.

Ця покора дружини
своєму чоловікові
має бути «як Господеві».

Її покора не має залежати від характеру чоловіка. Хоч як би важко їй було (якщо вона одружилася зі слабкою, нерозумною чи безбожною людиною), її обов'язок визначається не якостями чоловіка, а волею Господа. Хоч яким би був її чоловік, це її чоловік, і вона кориться йому, «як Господеві». Але ця фраза також встановлює межі її покори. Коли покора чоловікові суперечить вищому авторитету Господа і Його волі, висловленій у Його Слові, вона мусить бути припинена. Треба коритися більше Господеві, ніж людині, хоча це може призвести до страждань.

У нашому сучасному світі покора жінок непопулярна й немодна. Жінки вимагають свободи й рівних прав із чоловіками, але покора дружини своєму чоловікові є прямим наказом Бога, і дружина-християнка має слідувати йому. Без покори не може бути справжнього радісного та благословенного сімейного життя. Коли порушується Божий порядок, з'являються печаль і хаос, як це і спостерігається сьогодні в багатьох сім'ях.

Це питання не переваги чоловіка чи неповноцінності жінки, а Божого порядку та Божої волі. Жінка, яка (на сором своєму чоловікові) керує в домі, нещасна. Вона, безперечно, погне гіркі плоди свого заколоту в беззаконні своїх дітей, вихованих серед такого безладдя.

Зрештою, дружина мусить пам'ятати, що у своїй покорі чоловікові вона втілює підпорядкування церкви Христу, Голові. Як же це спонукає серце ще більше сяяти для Господа в повсякденному сімейному житті!

Чоловіки

Святий Дух записав те, що найбільше необхідно чоловікові для підтримання щасливого сімейного життя, а саме: любити, «годувати та гріти» свою дружину, як Христос — церкву. Чудова любов Христа до церкви (у минулому, теперішньому та майбутньому) має бути взірцем для ставлення чоловіка до дружини та характеру його турботи про неї.

Загалом у чоловіка природа не така ніжна та любляча, як у жінки. Й оскільки у своїй повсякденній діяльності він більше стикається із суворістю та байдужістю злого світу, він буває грубим і немилосердним та забуває, що треба з любов'ю й добротою діяти щодо своєї дружини та сім'ї. Тому він має постійно вирощувати цю ніжну любов до дружини й пам'ятати, що він мусить відбивати любов Христа до церкви. Для цього є потужна сила Святого Духа, яка може підняти над невдачами та схильностями занепакої природи.

..... Виявляючи владу в любові

Зважаючи на своє становище і права як голови сім'ї та дружини, чоловік може діяти з владою й водночас забувати, що шлюбний союз має характеризувати любов. Справді, у питаннях цього союзу йому довірено владу, але

він має завжди пам'ятати, що цю владу треба виявляти в люблячій доброті.

Він має висловлювати свої рішення з любов'ю та ніжністю, що личить тому, хто є провідником божественної волі. Отже, справжня єдність у подружньому житті виявиться в поєднанні влади та любові. Тоді влада чоловіка виявиться в любові, а послух дружини визначатиметься її любов'ю та повагою до нього..

Щасливий твій дім,
де любов і править, і кориться!

Подвійне кохання Христа як зразок

Уривок із послання до Ефесян (розд. 5) зображує любов Христа до церкви подвійним чином. По-перше, Він віддав себе за неї; по-друге, Він віддано піклується про свою наречену, як впливає з Його нинішнього служіння освячення та очищення її водяним купелем за допомогою Слова. Керуючись цим високим стандартом саможертвовної любові та відданої турботи Христа, сумлінний і побожний чоловік намагатиметься практикувати любов повного самозречення, щоб забезпечити добробут своєї дружини. У повсякденних справах він думатиме, як догодити їй, а не собі, і постійно дбатиме про її добробут. Головною турботою чоловіка має бути щастя тієї, яка, у покорі Господу, довірила йому всі свої земні питання.

Процитуюмо прекрасні слова одного віруючого: «Він допомагає їй насамперед у її духовному житті, у здійсненні поклоніння, молитви та служіння. Він полегшує її домашню працю, звалює на свої плечі тягар відповідальності, захищає від тривог та страхів, втішає у хвилини скорботи, допомагає в слабкості. Він не забуває про її відданість у відповідь на його любов і вихваляє її численні гідності, як і каже Писання» (див. Пр. 31,28–29).

Звичайно, кожна віддана дружина усвідомлює, що вона дана своєму чоловікові для того, щоби бути його помічницею й працювати заради його інтересів, оскільки він піклується про її добробут. Вона буде прагнути «догодити чоловікові» (1 Кор. 7,34), бути вірною супутницею й допомагати йому, особливо в Господніх справах. Любов любить служити, тоді як «я» любить, щоби служили йому.

У справжній взаємній любові забувають про свої права й думають одне про одного.

..... Дана, щоб бути з чоловіком

Адам визнав, що Єва була дана йому не як прислуга чи рабіння, а «щоб з ним була» (Бут. 3,12) як супутниця життя. Як уже неодноразово мовилось, Бог створив Єву не зі стопи Адама, щоб вона була пригноблена, і не з його голови, щоб вона панувала: Він створив її з його ребра, показавши, що вона має бути на рівних із ним, під його рукою, щоби бути захищеною ним, і поруч із його серцем, щоби бути коханою ним.

Крім того, коли Бог створив людину — «чоловіка та жінку створив їх», — Його мета була виражена в тому, щоб вони панували над усім творінням (Бут. 1,26–28). Він хотів, щоб у цьому пануванні Єва була разом з Адамом, і кожний справжній чоловік буде діяти відповідно до цього й думати про свою дружину як про ту, яка з ним, у якому статусі чи становищі він би не перебував. Він також буде бажати, щоби дружина була поряд із ним, де тільки це можливо. Подібно до цього він буде її розглядати гідною мати доступ до всіх помислів та таємниць його серця.

«Щоб не спинялися ваші молитви»

У своєму першому посланні апостол Петро напучує чоловіків: «Живіть разом із дружинами за розумом, як з слабішою жіночою посудиною, і виявляйте їм честь, бо й вони є співспадкоємиці благодаті життя, щоб не спинялися ваші молитви» (розд. 3,7). Хороші стосунки між чоловіком і дружиною необхідні не тільки для того, щоб у сім'ї були радість і мир, але й для дієвих, спільних молитов, що так необхідні для щасливого подружнього життя та виховання дітей для Господа. Якщо ж між чоловіком і дружиною недобрі почуття, то Дух засмучений, їхнє спільне молитовне життя утруднене, а небесні благословення утримуються.

На закінчення побажаємо, щоб девізом кожного чоловіка та кожної дружини були такі слова:

одне за одного й
разом за Бога.

Надайте у своєму серці Господу та одне одному те місце, яке призначене Словом Бога, живіть разом на славу Господа та Його інтересів, і все буде добре..

Р. Кемпбелл

Християнин вдома

Ефесян 5,22 – 6,9

Особливим чином сім'я розглядається в посланнях, що стосуються теми церкви. Ті з них, у яких йдеться про церковний порядок та управління, говорять і про порядок та управління в сім'ї; а ті, у яких церкву представлено як тіло Христа, показують, як ці відносини та пов'язані з ними принципи впливають на сімейне життя.

Сімейні стосунки були встановлені Богом в Едемі та підтверджені після гріхопадіння. Християнство не змінює їхнього зовнішнього характеру, але привносить у них нові та божественні принципи. У домі чоловік є відповідальний голова, і тому предметом наших міркувань у цій статті будуть зобов'язання між ним та його дружиною, його дітьми та тими, хто може бути частиною цього дому. Ідеться не про права обох сторін, а про те, як кожна з них, маючи життя Христа, мусить виявляти його у своїй поведінці щодо іншої.

«Дружини, коріться своїм чоловікам, як Господеві, бо чоловік голова дружини, як і Христос Голова Церкви, Сам Спаситель тіла! І як кориться Церква Христові, так і дружини своїм чоловікам у всьому» (Еф. 5,22–24).

Ось частина прокляття, яке було проголошено на адресу жінки одразу ж після гріхопадіння:

«До мужа твого пожедання твоє, а він буде панувати над тобою» (Бут. 3,16).

Християнство підтверджує цей порядок, але видозмінює його так, що всі сліди прокляття зникають. Покора віруючого Господу або покора церкви Христу не є прокляттям або рабством: тепер це зразок для дружини, бо вона повинна підкорятися своєму чоловікові, «як Господеві», і «як кориться Церква Христові». Як чудово бачити, що людські стосунки (ті, які здобули частину свого характеру від падіння) перетворені на прообраз таємниці, у якій Бог оголошує свою «найрізнішу мудрість» «початкам та владам на небі» (Еф. 3,10).

Тут, хоч і мовиться про звичайне кохання, представлено вищий порядок, так що земні стосунки ніби набувають небесної форми. Колишня, теперішня й майбутня любов Христа до церкви — все це має впливати на обов'язок чоловіка щодо дружини. І як чудово цю любов розкрито!

Тема стане ширшою, якщо розглянути й інший бік.

«Чоловіки, любіть своїх дружин, як і Христос полюбив Церкву, і віддав за неї Себе, щоб її освятити, очистивши водяним купелем у слові, щоб поставити її Собі славною Церквою, що не має плями чи вади, чи чогось такого, але щоб була свята й непорочна» (Еф. 5,25–27).

Христос полюбив церкву (не просто святих, а церкву) і віддав за неї себе.

Це була «дорогоцінна перлина» (Мт. 13,46), заради якої Він продав усе, що мав. І тепер Він доглядає її, очищаючи її через Слово від осквернення. Незабаром Він поставить її собі у своїй власній красі, «приготовану, як невіста, прикрашена для чоловіка свого» (Об. 21,2), предмет своєї вічної насолоди. І тут вводиться порядок творіння й відбувається поєднання, так би мовити, з тією любов'ю Христа, якій це слугує таким прекрасним прообразом.

«Чоловіки повинні любити дружин своїх так, як власні тіла, бо хто любить дружину свою, той любить самого себе. Бо ніколи ніхто не зненавидів власного тіла, а годує та гріє його, як і Христос Церкву, бо ми члени Тіла Його від тіла Його й від костей Його! Покине тому чоловік батька й матір, і пристане до дружини своєї, і будуть обоє вони одним тілом» (Еф. 5,28-31).

Особливий спосіб створення Єви надає шлюбу надзвичайної святости (так що чоловік повинен плекати дружину як частину самого себе) і виявляє блискучий прообраз відносин Христа й церкви.

Як Адам не був «повним» без Єви, так і Христос, хоч Він і понад усе, не «повний» без церкви, «повноти Того, що все всім наповняє» (Еф. 1,23). Як Адам поринув у міцний сон, так і Христос увійшов у смерть. Як Єва була створена з ребра Адама, так і церква оживлена з Христом і має Його життя. Як Адам визнав, що Єва - це кістка від кісток його та плоть від плоті його, так визнає церкву й Христос. Як Адам мав приліпитися до жінки, створеної від нього, і піклуватися про неї, так і Христос годує й плекає церкву, яка є тіло Його. Як чудово підноситься все те, що пов'язане з цими божественно встановленими стосунками, поєднаними з ніжною, турботливою любов'ю Христа до церкви!

Звичайно, це велика тема й тому апостол пише: «Ця таємниця велика, а я говорю про Христа та про Церкву». Але стосунки чоловіка і дружини також перебувають у його полі зору, і тому він додає:

«Отже, нехай кожен зокрема із вас любить так свою дружину, як самого себе, а дружина нехай боїться свого чоловіка» (Еф. 5,32–33).

Хоча віруючому не обіцяно «частку» в цьому житті, проте йому мовиться, що «благочестя корисне на все, бо має обітницю життя теперішнього та майбутнього» (1 Тим. 4,8). І тут ми бачимо ілюстрацію цього.

Хто не помітить щастя, що панує в домі, де стосунки між чоловіком і дружиною побудовані за благочестивим зразком, представленим тут?

Послух дітей своїм батькам є (за природою) частиною Божого порядку, причому під час закону дотримання заповіді, яка наказувала це, відзначалося особливим благословенням. Християнство приймає цей обов'язок, але переносить його зі звичайного ґрунту на божественний.

«Діти, слухайтеся своїх батьків у Господі, бо це справедливо! Шануй свого батька та матір це перша заповідь з обітницею, щоб добре велося тобі, і щоб ти був на землі довголітній» (Еф. 6,1–3).

Отже, обов'язок дітей, як і дружин, пов'язано з Господом. Це не просто те, що диктує природа, хоч і правильно, але визнання Господніх вимог, представлених у батьках. Сам благословенний Господь, який «навчився послуху» (Євр. 5,8), є чудовим цьому прикладом. Про Нього написано, що Він з батьками прибув «у Назарет і був їм слухняний» (Лк. 2,51).

Закон згадано тут не для того, щоби стверджувати, що віруючі перебувають під його владою, а як доказ особливої цінності, яку Бог надавав цьому обов'язку, що навіть відійшов від звичайного характеру закону, поєднавши його з обітницею, що демонструє зв'язок між цим обов'язком та земним благословенням.

Але цей обов'язок не односторонній. Апостол додає: «А ви, батьки, не дратуйте своїх дітей, а виховуйте їх у послуху та вченні Господа» (Еф. 6,4; пер. УБТ).

Обидва батьки повинні почути це, але

умовляння адресовано тільки батькові. Якоюсь мірою це може бути через те, що батько частіше, ніж мати, помиляється, провокуючи своїх дітей на гнів; але головна причина полягає в тому, що батько як голова сімейства несе відповідальність перед Богом за виховання дітей, і на підставі цієї відповідальності йому й написано.

Цей принцип, як ми бачимо це у випадку з Ілієм, пронизує все Писання. А оскільки в християнстві діти вже святі як ті, що належать дому Божому, то це тим більше серйозно, і тому ще більший обов'язок «виховувати їх в напаминанні й остереженні Божому». Ізраїльтяни були святі за народженням — не особисто, але як ті, що належали народу, відокремленому для Бога, — і тому батько повинен був наставляти дітей у законі, який тоді пов'язував їх з Богом.

Батьки-християни повинні навчати своїх дітей того, що пасує святому характеру, який надається їм як членам християнської сім'ї.

Т. Б. Бейнс

Нова сім'я, новий дім

«**Покине** тому чоловік свого батька та матір свою, та й **пристане до жінки своєї**»

(Бут. 2,24).

Дітям, на противагу дорослим, сказано «слухатися своїх батьків у Господі» (Еф. 6,1), але з одруженням така покірність закінчується. І хоча ми повинні завжди «шанувати» своїх батьків (в. 2), шлюб припиняє їх постійний вплив та контроль над нашим життям.

Нікому з молодого подружжя не варто «бігати до своєї матері або свого тата». Звичайно, можна й потрібно звертатися до них за порадою, бо вони люблять своє чадо й навчені багаторічним досвідом, чим варто скористатися. Але настирливість свекрухи не була б притчею во язицех, якби це не було так. Батьки-християни повинні розуміти, що Бог хоче, щоб вони «відпустили» своїх одружених дітей.

Ці діти більше не є частиною їхньої родини. У них тепер нова сім'я, новий дім.

Це не означає виїхати далеко. Відстань може бути невеликою: сусідній квартал, будинок чи квартира. Але хоч би яким воно було (ближче чи далі), має бути ментальне віддалення, що дає можливість новому осередку функціонувати незалежно від батьківського дому.

Дуже важливим моментом у всьому цьому є таке: щоб молода пара справді стала новим осередком на довгостроковій основі, потрібен певний рівень зрілості та ресурсів із боку цієї молодої пари. Любов не вирішує всіх проблем, особливо коли один або обидва партнери недостатньо дозріли, щоб жити без батьків, або коли вони виявляються, що за браком освіти або професії неможливо отримати достатньо оплачувану роботу, і подружжя ледве може звести кінці з кінцями. Для двох життя дорожче, ніж для одного!

Багато шлюбів дали тріщину саме через це, тоді як кілька років очікування більшої зрілості та отримання належної освіти чи професії, так щоб з'явилася гарна перспектива гідної роботи, значно зміцнили б шлюбний союз на роки вперед. У міру того, як суспільство стає все більш технологічно розвиненим, потреба в навчанні швидко зростає. А потреба в досить оплачуваній роботі стає ще гострішою, коли з'являються діти. Ми потребуємо щоденного керівництва Господа в усьому цьому й у тому, щоб ми мали час подумати, перш ніж сказати «так».

«Надійся на Господа всім своїм серцем,
а на розум свій не покладайся!
Пізнавай ти Його на всіх дорогах своїх,
і Він випростане твої стєжки» (Пр. 3,5–6).

У новій сім'ї кожен з подружжя мусить розуміти, що його/її друга половинка має бути виключно на першому місці як порівняти з батьками, родичами, друзями й навіть дітьми, хоча жоден із подружжя не буде нехтувати дітьми.

Тільки в Господа має бути вище місце.
Відносини між чоловіком і дружиною
— це головні людські стосунки,
встановлені Богом..

Але якщо в духовному плані в житті кожного з подружжя все правильно (це потрібно знати до одруження), тоді кожен захоче поставити Бога на перше місце, і нова сім'я спільно працюватиме заради цієї мети.

Щодо шанування батька й матері, то молоді сім'ї повинні бути обережні в тому плані, щоб не забути своїх батьків, переставши піклуватися про них, як колись піклувалися самі батьки. Ідеальним для батьків та їхніх дітей, які одружилися, є те, щоб виявляти взаємну любов, турботу й повагу, допомагати одне одному і прагнути підтримувати незалежність кожної

сім'ї. Між втручанням батьків та взаємною турботою — велика різниця.

Нероздільні

Союз «чоловік – дружина» існує, поки обидва живі (див. Рим. 7,2–3). (Слова, які в наведених праворуч віршах перекладені як «пристати», «приліпитися», «поєднати» висловлюють думку про склеювання. Двоє тепер розглядаються як щось одне (це як різні шари фанери, що склеєні між собою й утворюють один міцний лист, який значно міцніший за його порізнені складові).

«Пристане [приліпиться] до жінки своєї, — і стануть вони одним тілом [одноією плоттю]» (Бут. 2,24). «Приліпиться до своєї дружини, і будуть двоє однією плоттю¹» (Еф. 5,31). «Так що вони вже не двоє, а одна плоть¹. Тому — що́ Бог поєднав, того людина хай не розлучає» (Мт. 19,6).

¹ Так у перекладі Ю. Попченка, що відповідає значенню грецького слова. — Ред.

Отже, два партнери в благочестивому шлюбі мусять діяти як одне ціле, «посилючи один одного». Вони мають бути відповідні одне одному — фізично, розумово, емоційно та духовно, — щоб задовольняти потреби своєї другої половини та доповнювати її (див. Бут. 2,18).

Багато хто вважає, що слова «і будуть двоє однією плоттю» говорять про сексуальне єднання чоловіка та дружини. Думаю, що ні. Таке єднання названо по-іншому — «одне тіло» (1 Кор. 6,16). Одна плоть — це, ймовірно, те саме, що одна особистість.

Двоє мають стати як одне. Це вимагає зусиль і часу, тому що багато років кожен піклувався здебільшого про себе. У нього були свої гроші, у неї свої; у нього були свої цілі, у неї свої; у нього були свої інтереси, у неї свої. Потім вони одружилися. Відразу виникла необхідність спрямувати свої думки, мотиви, дії, ресурси та почуття на благо створеного сімейного союзу. І тепер (за Божим задумом) це вже не мої інтереси або твої інтереси, не мої гроші, які я заробляю, або твої гроші, які заробляєш ти, а наші інтереси й наші гроші. Щоб більш менш легко здійснити такий важливий перехід, потрібна значна внутрішня підготовка до одруження, так само як і нелегка праця після одруження для досягнення належних відносин «однієї плоті».

Ми — це дух, душа та тіло. Коли ми стаємо одне зі своєю дружиною/своїм чоловіком, відповідні три складові об'єднуються. Якщо є духовна єдність, за нею піде й емоційне. А в шлюбі сексуальна єдність одного тіла виражатиме повноту того, щоб бути однією плоттю, однією особистістю. Як можна розлучитися, якщо двоє стали одним? Бог каже, що Він розглядає їх як одне, бо «що́ Бог поєднав, того людина хай не розлучає». На практиці їхні стосунки (однієї плоті) вимагають ретельного дотримання Божого розпорядження для кожної статі щодо її ролі. Інакше виникає тертя, жар якого може призвести, образно кажучи, до того, що клей, яким склеєні шари фанери, втратить свою клейкість. Це може призвести до результатів, які безчестять Бога.

Божий порядок для статей

Божий порядок для статей частково зумовлений падінням в Едемському саду (Бут. 3,1–7). Гріх призвів до нинішнього становища чоловіка: він любить дружину, але Бог дав його як пана для неї; і, зрештою, він відповідає перед Ним за духовний і фізичний стан сім'ї. Але Божий порядок для статей та їхніх відповідних ролей також ґрунтується на деяких прекрасних прообразах, які Бог вважає дуже важливими. Він хоче, щоб істинність цих прообразів було збережено.

«До мужа твого пожадання твоє, а він буде панувати над тобою» (Бут. 3,16).

Попри те, що у чоловіків і жінок є переважні риси — фізичні, розумові, емоційні, духовні, — які роблять так, що чоловік і дружина доповнюють одне одного, у Писанні немає нічого, що говорило б про чийсь перевагу. Ніхто з них не був би «повним» без своєї другої половини (за винятком поодиноких випадків, коли в Бога є інший план для конкретної людини). Але у своїй мудрості й своєму бажанні у творінні показати прообрази свого порядку, і в шлюбі — те, що вказувало б на стосунки Христа й церкви, Бог визначив ролі для кожного партнера. Усе це можна резюмувати так:

» чоловік є прообразом Христа, дружина — прообразом церкви (Еф. 5);

» чоловік — образ¹ і слава Бога; дружина, створена як помічниця чоловіка, — слава чоловіка (1 Кор. 11,7–9; Бут. 2,18).

¹ Слово «образ» має на увазі представництво. Чоловік має бути Божим представником на землі.

Роль чоловіка

Чоловікові дана Богом ця роль голови створеного сімейного союзу. Це керівництво включає правління й підтримання. Кожен чоловік несе відповідальність перед Богом за те, щоби «правити» в сім'ї з любов'ю, направляючи її на шлях благочестя, та підтримувати її, відповідаючи на її потреби. Для цього йому необхідно мати зрілість, освіту, роботу, знання Біблії та вміння правильно застосовувати Писання на практиці.

«Чоловік голова дружини, як і Христос Голова Церкви» (Еф. 5,23). «Хочу ж я, щоб ви знали, що жінці голова чоловік» (1 Кор. 11,3).

Роль дружини

Дружинам сказано: «Дружини, коріться своїм чоловікам, як Господеві... І як кориться Церква Христові, так і дружини своїм чоловікам у всьому» (Еф. 5,22–24; пор. Кол. 3,18; 1 Пет. 3,1).

Дружина є прообразом церкви. Церква кориться Христу; вона не претендує на те, щоб навчати чи узурпувати владу над Ним.

«А жінці навчати я не дозволяю, ані панувати над мужем, але бути в мовчанні» (1 Тим. 2,12).

Вона не повинна бути крикливою й лихослівною як щодо свого чоловіка, так і інших чоловіків. Це стосується також її поведінки в помісному зібранні.

Але вона повинна «домом рядити [тобто вести домашнє господарство]» (1 Тим. 5,14).

Під кінцевим керуванням свого чоловіка вона відповідає за свій дім. У всьому Писанні дім (попри зневаги багатьох так званих жіночих рухів) є особливою, Богом даною, сферою діяльності дружини, і Бог покладає на неї відповідальність за це. Чоловік має це визнати й зважати на її дії в цій її особливій сфері. Сьогодні, якщо дружина сидить удома, щоб виконувати домашню роботу і дбати про дітей і чоловіка, на неї дивляться зверхньо, як на якийсь пережиток минулої епохи, як на таку, що не досягла нічого в житті.

Але в очах
Бога не ганебно бути
домогосподаркою.
Навіть навпаки:
це викликає
Його схвалення.

Було б набагато менше малолітніх правопорушників, якби не було так багато дітей, позбавлених сімейної опіки, і так багато батьків-порушників – тих, що не виконують прямих обов'язків щодо своїх дітей.

Прочитайте, як добродісна дружина з Пр. 31,10–31 веде домашнє господарство та враховує інтереси чоловіка:

«Ціна її більша від перел: довіряє їй серце її чоловіка, і йому не забракне прибутку! Вона чинить для нього добро, а не зло, по всі дні свого життя... Встають діти і ублажають її, чоловік, і хвалить її».

Звернімо увагу, хоча її сферою і є будинок, вона не перебуває під замком.

Вона вільна піти та зайнятися бізнесом на користь своєї сім'ї, чоловіка та дітей. Це високе становище, якого сьогодні бажають небагато жінок.

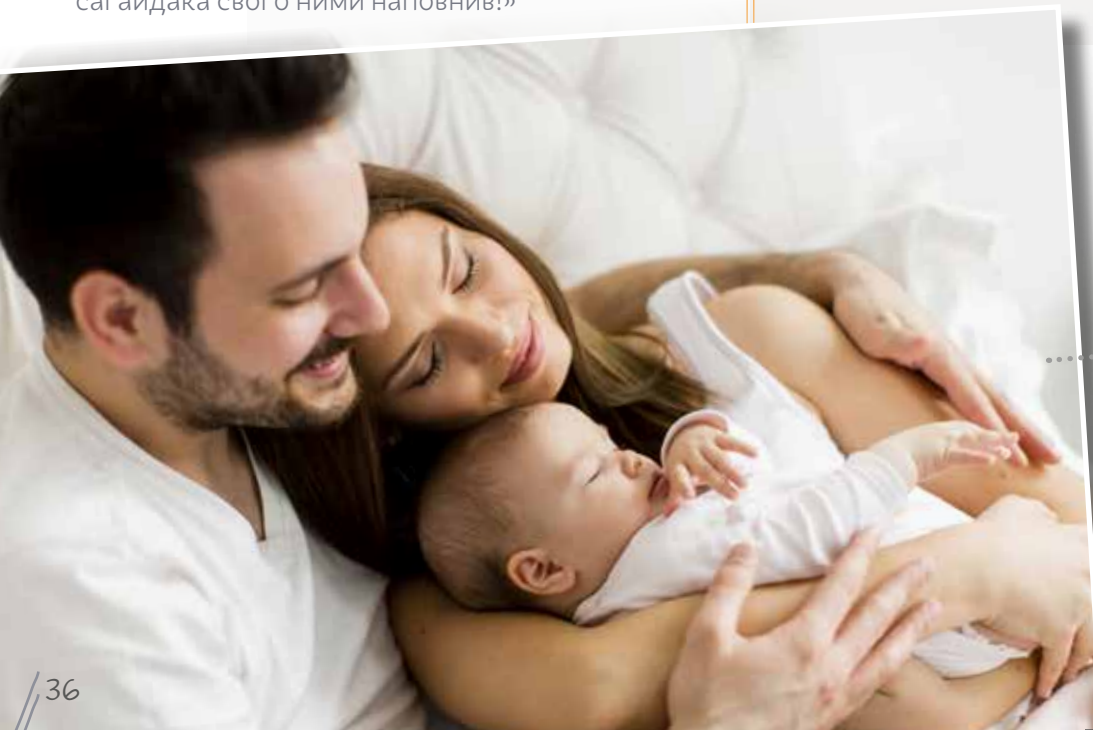
Зміна ролей

Експерти з християнського шлюбу кажуть, що не секс і не гроші, а зміна ролей є головною причиною того, що християнські сім'ї потрапляють у біду та розпадаються. Під зміною ролей я маю на увазі чоловіків, які не займають дане їм Богом місце голови сім'ї, та/або владних дружин, які помилково займають це місце верховенства, відмовляючись підкорятися своїм чоловікам. Отже, дані Богом чоловікові та дружині ролі – це серйозне питання, до якого не можна ставитися легковажно.

«Плодіться й розмножуйтеся» (Бут. 1,28)

З цих слів, промовлених невдовзі після створення Адама і Єви, випливає, що Бог хоче, щоб у подружніх пар були діти.

Пс. 126 (127),3–5 каже: «Діти спадщина Господнє, плід утроби нагорода... блаженний той муж, що сагайдака свого ними наповнив!»

Всі погодяться, що виховання дітей «у послуху та вченні Господа» (Еф. 6,4; пер. УБТ — важка праця, особливо цього злого дня. Але діти, незалежно від того, чи Господь дарує одного, чи дюжину, є відповідальністю шлюбу — частина цієї необхідної зрілості.

Бог каже: «Привчай юнака до дороги його» (Пр. 22,6).

Тут мається на увазі, що ти сам є експертом у тому, куди йти. Тобто ми самі маємо знати й практикувати Божий шлях, а також бути впевненими в тому, що в нашої майбутньої дружини (або чоловіка) теж є таке прагнення радувати Бога, чого б це не вартувало. Тепер саме час для молодих віруючих, які не перебувають у шлюбі, навчатися, щоб вони могли навчати потім своїх дітей.

Якщо у своїх батьках діти не бачать прикладу, яким шляхом іти, то як можна очікувати, що вони підуть правильно? Найімовірніше, вони підуть їхніми слідами. Куди приведуть ці кроки?

Вчинки говорять голосніше за слова.

«Пустіть діток
до Мене приходити»

Господь Ісус та наші діти

«Тоді поприносили діток до Нього, щоб Він доторкнувся до них, учні ж їм докоряли. А коли спостеріг це Ісус, то обурився, та й промовив до них: Пустіть діток до Мене приходити, і не бороніть їм, бо таких Царство Боже! Поправді кажу вам: Хто Божого Царства не прийме, немов те дитя, той у нього не ввійде. І Він їх пригорнув, і поблагословив, на них руки поклавши» (Мр. 10,13–16).

Ці добре відомі вірші ясно показують, яку цінність мають діти в очах Господа Ісуса. Він бажає, щоб наші діти приходили до Нього й щоб ми, їхні батьки чи бабусі та дідусі, не перешкоджали їм. З цього можна отримати не один практичний урок.

..... **Добре збалансовано**

Є дві великі небезпеки для наших дітей, особливо, якщо діти маленькі. Ми надаємо значення одному й нехтуємо іншим; як результат, ми робимо неправильні висновки про те, що для них краще, і для цього робимо хибні кроки. Одна небезпека (можливо, найбільша) полягає в тому, що ми не помічаємо своїх дітей, бо так зайняті своїми інтересами, що в нас не вистачає на них часу. Інша полягає в тому, що ми обоюємо своїх дітей і балуємо їх, причому так сильно, що наше життя присвячено виключно їм. Потрібно, щоб усе було добре збалансовано.

..... Досконалий приклад

Діти важливі для нас, і ми мусимо виявляти їм свою любов, приділяти їм достатньо часу, цікавитися їхніми справами (навіть коли вони перебувають у підлітковому віці).

Це чітко показано в уривку з Євангелія від Марка, процитованому на початку цієї статті, де Господь Ісус подає нам досконалий приклад. У нас має бути Його ставлення до дітей. Ми не знаємо точно, коли саме до Нього приносили дітей і чому учні не допускали тих, хто це робив. Можливо, це було наприкінці напруженого дня, і Господь Ісус, досконала людина, просто втомився. Якщо це так, то для нас тут є повчання.

У нас теж бувають напружені дні, і, можливо, ми повертаємося додому пізно й хочемо трохи відпочити, перш ніж провести час з дітьми. Господь Ісус каже: «Пустіть діток до Мене приходити». Він любить їх і хоче, щоб вони були в Його присутності.

Він ніколи не відштовхує їх. Таким має бути й наше ставлення до дітей.

У книзі пророка Єзекіїля ми читаємо: «Бо так Господь Бог промовляє: Ось Я Сам, і зажадаю отару Мою, і перегляну їх» (розд. 34,11). Це потрібна обітниця доброго Пастиря.

По-перше, «Я Сам». Інакше кажучи, **Він обіцяє свою присутність**. Він зовсім поряд. Він завжди доступний, особливо коли ми потребуємо Його. Як батьки, ми не можемо бути завжди поруч зі своїми дітьми (ми обмежені в часі та просторі), але ми повинні бути доступні, коли вони потребують нас. Сумно, якщо дитина часто чує: «Вибач, я не можу приділити тобі час».

По-друге, «зажадаю отару Мою». Це свідчить про Його **живий та активний інтерес** до своїх овець, що має характеризувати й нас. Ми маємо цікавитися проблемами та турботами своїх дітей. Для цього наші очі та вуха повинні бути відкриті. У нас мають бути відповіді на їхні запитання. А якщо ні, то вони можуть дістати їх десь в іншому місці, а це може бути дуже небезпечно.

Чи ми готові підтримати їх і подати їм руку допомоги?

..... Дві сторони

Але тут є ще щось для нашого повчання. Заклик Господа Ісуса пустити до Нього дітей ясно показує, що Він хоче, щоб наші діти були з Ним. Однак є ще дехто, хто бажає того ж. Подібно до фараона в давнину, князь світу цього намагається зробити все можливе, щоб досягти своєї мети. І це не припиняється. Як нам вийти переможцями?

Якщо в Мр. 10 ми прочитаємо весь уривок, то побачимо, що медаль має дві сторони; і хоча ми повинні розрізняти їх, ми ніколи не маємо їх розділяти. Ми знаходимо їх у всій Біблії. Одна сторона – це наша відповідальність (ми маємо діяти). Інша сторона – це благодать Господа (Він діє, причому не тому, що ми цього заслуговуємо). Принести дітей до Господа – це була відповідальність тих, під чиєю опікою вони перебували. Дозволити їм прийти й обійняти їх — це була благодать Господа.¹

Розглянемо ці дві сторони докладніше.

¹ Є ще третій аспект: відповідальність дітей. Їм приймати рішення, і це означає, що вони можуть відмовитися прийти до Господа Ісуса. Але наша увага в цій статті сфокусована не на цьому.

По-третє, «перегляну їх». Це говорить про **дієву допомогу** нашого Пастиря, хоч би якою була наша потреба. І це теж можна застосувати до нас як до батьків. Бувають моменти, коли наші діти потребують не тільки того, щоб ми були доступними й виявляли до них інтерес, а й нашої активної підтримки.

..... **Відповідальність**

1. Що означає привести до Нього своїх дітей? Розгляньмо приклад зі Старого Завіту. Анна, мати Самуїла, сказала:

«Аж коли буде відлучений цей хлопчик, то відведу його, і він з'явиться перед Господнім лицем, і назавжди позостанеться там» (1 Сам. (1 Цар.) 1, 22).

Ми бачимо матір, яка приводить свою дитину до Господа. Яка її мета? По-перше, щоб він з'явився перед Ним; по-друге, щоб він залишився там назавжди. Це велика мета будь-якого виховання дітей та піклування про них.

Насамперед вони повинні з'явитися перед Господом, тобто прийняти Ісуса як свого Спасителя й у такий спосіб пізнати Його..

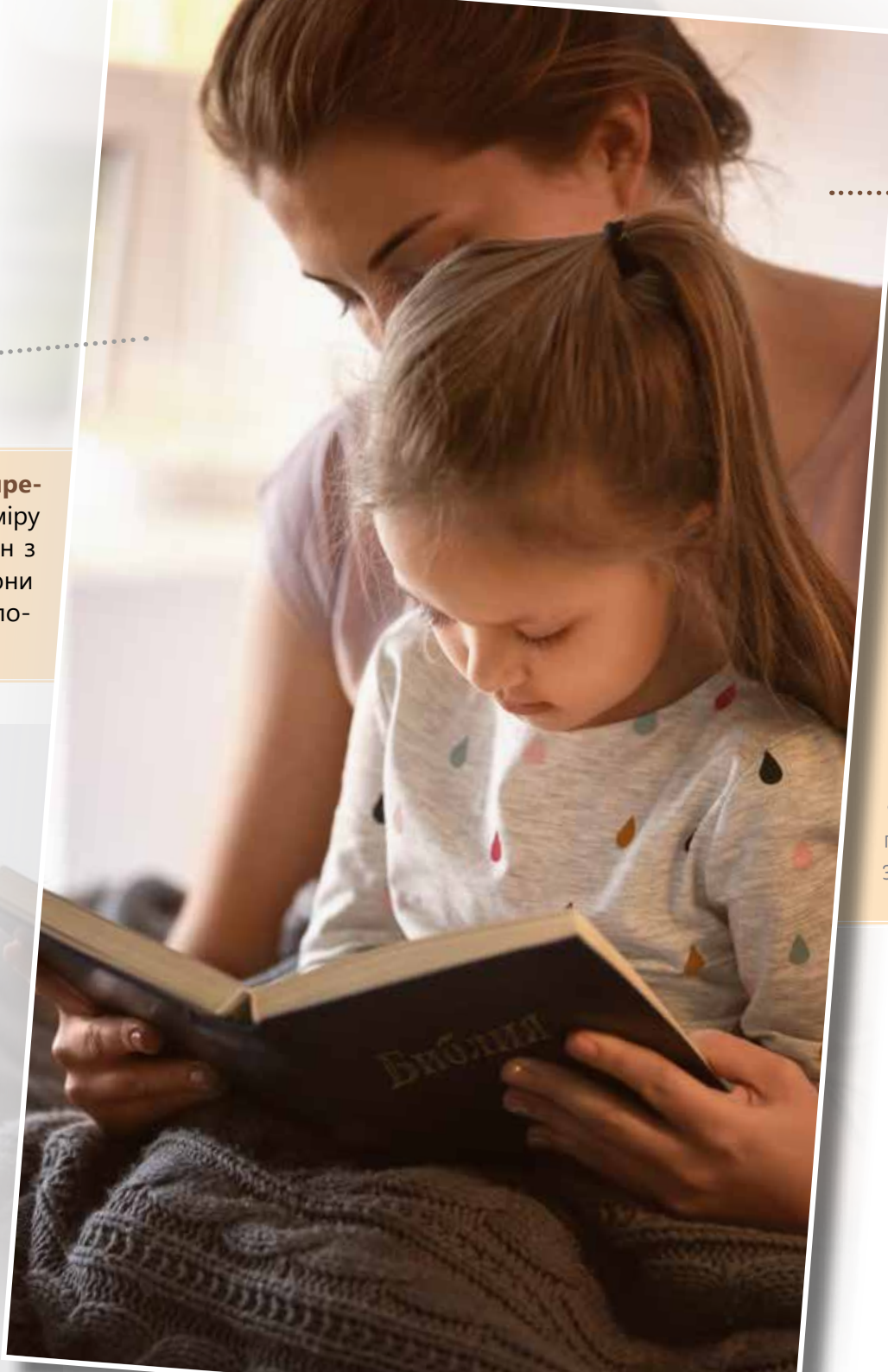
І вони повинні залишитися
з Ним назавжди —
тобто прийняти
Його як свого Господа,
за яким хочуть йти
і якому хочуть служити.

Звичайно, ми повинні навчати їх і «премудростей життя», що їм потрібно в міру дорослішання, особливо щодо відносин з іншими людьми. Але головне, щоб вони визнали Ісуса своїм Спасителем і Господом.

2. Як привести їх до Нього? Є два основні моменти. По-перше, ми маємо бути гарним для них прикладом. Загалом діти набагато більше звертають увагу на наші дії, аніж на наші слова. Якщо вони бачать, що ми йдемо за Господом Ісусом і перебуваємо в щоденному спілкуванні з Ним, то це буде передумовою того, щоб вони чинили так само. Якщо ж вони бачать, що ми живемо егоїстичним і лицемірним життям, то це стане на заваді тому, щоб вони прийшли до Нього. По-друге, ми маємо якомога раніше почати говорити з ними про Нього, разом молитися та співати. Це найкраще насіння, яке ми можемо посіяти в їхніх серцях, і тим більше в теперішнім світі.

Благодать

Що робить Господь Ісус у своїй чудовій благодаті? Чи відкидає Він тих, хто приходить до Нього? Ніколи! Він приймає таких — чи то дорослі, чи то діти. Зворушливо бачити, як Він зробив набагато більше, ніж бажали ті, хто приніс дітей. Вони хотіли, щоб Він доторкнувся до них. Він пригорнув їх, поклав на них руки й благословив. Це те, що Господь Ісус, як і раніше, робить, коли до Нього приводять дітей. Він робить «значно більш над усе, чого просимо або думаємо» (Еф. 3,20).

1. Він пригортає їх. Це говорить про близькість та любов. Коли дитина перебуває в обіймах батька або матері, вона відчуває биття його/її серця й розуміє, що він/вона любить її. Привівши своїх дітей до Господа, ми розуміємо, що привели їх до Того, хто любить їх незмінною любов'ю.

Кінцеві слова підбадьорення

Ми живемо в тяжкі та небезпечні часи. Біблія називає це «останніми днями» (читайте 2 Тим. 3,1–5). Ми можемо поставити запитання: «Що буде з нашими дітьми?» Ми можемо прислухатися до тих, хто каже, що сьогодні безвідповідально мати дітей. Однак відповідь на все це дуже чітка: «Ви перемогли... бо Той, Хто у вас, більший за того, хто у світі» (1 Ів. 4,4). Візьмемо як приклад Амрама та Йохеведу, батьків Мойсея (Вих. 2). Вони могли б сказати, що мати третю дитину надто небезпечно, але їхня віра була живою та дієвою, і вони не побилися загроз фараона (Євр. 11,23).

Якщо вони прийдуть до Нього, то дізнаються, що це найкращий друг, якого вони могли б коли-небудь мати.

2. Він кладе на них руки. Це говорить не лише про ототожнення, а й про захист. Його могутня рука захистить їх. Наші діти мають знати, що Він сильніший за всіх у цьому світі та що в них, попри небезпеку, найкращий захист.

3. Він благословляє їх. Сенс цього - говорити добре про них і бажати їм усього найкращого. Як батьки, ми бажаємо своїм дітям найкращого, але, на жаль, ми часто помиляємось. Господь ніколи не помиляється. Він хоче благословляти й давати все, що є корисним для наших дітей і нас самих.

Батьки, маймо віру в нашого Господа Ісуса Христа. І не будемо забувати, що, якщо ми діятимемо відповідно до своєї відповідальності (попри всі свої недоліки) і принесемо Йому своїх дітей (також у молитві), все може бути віддано до Його рук. Одного разу Давид сказав Авіафару, який перебував у найбільшій небезпеці: «Зостанься ж зо мною, не бійся... ти будеш стережений у мене» (1 Сам. (1 Цар.)22,23).

Його руки простягнуті,
щоби пригорнути
наших дітей.
Його руки простягнуті,
щоб захистити їх.
Він любить їх,
і Його благословення з ними.

Е.-А. Бремікер

Ти та твій дім

Моє запитання звернено до сумління батька-християнина:

«Чи розраховуєш ти у своєму домі на Бога й чи керуєш ним заради Нього?»

Це, звичайно, серйозне запитання, але все ж таки, боюся, мало хто відчуває його велич і силу. І тут, можливо, мій читач вимагатиме доказів того, що у своїх будинках ми повинні розраховувати на Бога. Тому перейду до цитат з Писання. Одна з них взята з історії Якова: «І сказав Бог до Якова: Уставай, вийди до Бет-Елу» (Бут. 35,1).

Здавалося б, це було адресовано особисто Якову, але він навіть і не думав відриватися від сім'ї (ні в сенсі привілеїв, ні в сенсі відповідальності), а тому відразу додано:

«І сказав Яків до дому свого, до всіх, хто був із ним: Усуньте чужинних богів, які є серед вас, і очистьтеся, і змініть свою одіж. І встаньмо, і підім до Бет-Елу» (в. 2 і 3).

Ми бачимо, що заклик до Якова поставив під відповідальність весь його дім. Бог закликав патріарха піти в дім Божий, і одразу ж перед його сумлінням постало питання, чи може його власний дім відгукнутися на такий заклик.

Тепер звернімося до початкових розділів книги Вихід, де ми бачимо, що одне з чотирьох заперечень фараона проти повного звільнення та відділення Ізраїлю конкретно стосується «малолітніх».

Причина, через яку ізраїльтяни збиралися взяти із собою і своїх дітей, полягала в тому, що вони мали намір здійснити свято Господнє. Плоть могла б сказати: «Що можуть знати ці маленькі створіння про свято Господнє? Ви не боїтеся зробити їх формалістами? Відповідь Мойсея проста й рішуча: «Ми підемо з молоддю нашою... бо в нас свято Господнє». У них і в думках не було шукати собі одного, а своїм дітям іншого. Вони й не думали, що Ханаан це для них, а Єгипет для їхніх дітей. Як вони змогли б їсти манну в пустелі чи куштувати з творів землі, тоді як їхні діти харчувалися б порою, цибулею та часником Єгипту? Щось неможливе!

«І повернено Мойсея та Аарона до фараона, а він їм сказав: Ідіть, служіть Господеві, Богові вашому. Хто та хто піде? І відповів Мойсей: Ми підемо з молоддю нашою та з старими нашими, з синами нашими та з дочками нашими, з дрібною нашою худобою та з великою нашою худобою підемо, бо в нас свято Господнє» (Вих. 10,8–9).

Мойсей та Аарон так не думали. Вони відчували, що Божий заклик до них був також закликом до їхніх дітей. Крім того, якби все це не було здійснено, то вони, щойно встигнувши вийти з Єгипту, повернулися б через дітей назад. І те, що це було б саме так, сатана знав дуже добре; звідси й це заперечення фараона: «Тож нехай ідуть самі чоловіки» (в. 11).

Ч.Г. Макінтош

Домашній «жертвник»

«І Гедеон збудував там жертівника для Господа, і назвав ім'я йому: Єгова-Шалом. Він іще є аж до цього дня в Офрі Авіезеровій. І сталося тієї ночі, і сказав йому Господь: Візьми бичка з волів батька свого, і другого бичка семилітнього, і розбий Ваалового жертівника батька свого... І збудуєш жертівника Господеві, Богові своєму, на верху цієї твердині» (Суд. 6,24–26).

Поклоніння і
слухняність
Богові —
це лише
заради себе?

Така сама слухняність мала бути характерною для всього кола його відповідальності. Невже він збирався стати визволителем усього Ізраїлю, а його сім'я залишалася б у рабстві? Невже він мав спорудити жертвник Господеві для всього Ізраїлю, а ті, хто був близький і дорогий йому, мали поклонятися Ваалу?

Коло божественного вливу
розширюється від центру.

У багатьох з'являється спокуса перевернути цей порядок. Вони можуть бути досить ревними щодо Божого жертвника для всіх, але так і не спорудивши його у своєму власному домі. Як можна насолоджуватися привілеями публічного жертвника, нехтуючи домашнім?

Якщо людина надто боязка
читати Слово Бога й молитися зі своєю сім'єю,
як вона може очікувати свободи
й благословення в публічній молитві?

Геде-
ону потрібна була

вся його віра для чергового кроку послуху.

Він повинен був зруйнувати Ваалового жертвника, який був у його батька, зрубати священне дерево й принести теля на жертвнику Господеві. Зрештою, це означало лише «розширення» поклоніння, яке він вже здійснював (в. 24). Бог не поділиться своєю славою з Ваалом. Жертвник мав бути зруйнований. Гедеон мав підтвердити своє ім'я «руйнівник» і показати силу своєї віри та реальність свого послуху. Але яке випробування серця було приготовано йому! Він повинен був піднести Господа в себе вдома. Після встановлення особистих стосунків із Богом (інакше кажучи, після того, як він здобув особисту перемогу) він мав встановити ці стосунки у своєму сімейному колі.

Я не хочу обмежитися тільки цим, але тут, як і в багатьох інших випадках, один момент виявляє загальний стан. Спорудити Божий жертвник на руїнах Ваалового — справа нелегка. Однак багато хто з тих, хто сміливо сповідав Христа публічно, ухилився зробити це вдома. Але це випробування. І це повинно бути зроблено, інакше подальшого зростання не буде.

С. Рідаут

Сім'я

в Псалмах 126 (127) та 127 (128)

«Коли дому
Господь не
будує, даремно
працюють його
будівничі при
ньому» (Пс. 126
(127),1).

Той, хто починає сімейне життя з Господом,

будує недаремно. Його діти будуть «спадщиною Господнею... нагородою» (в. 3). Батько буде «блаженным [щасливим]» — слово, яке тричі трапляється в цих двох псалмах, — бо боїться Господа й ходить Його шляхами.

Поряд із цим ми читаємо: «Твоя жінка в кутах твого дому як та виноградина плідна, твої діти навколо твого стола немов саджанці ті оливкові» (Пс. 127 (128),3). Представлено дружну сім'ю: дружина, джерело радості (лоза); діти, як оливкові дерева, які дають оливу (прообраз Святого Духа). Є Боже благословення. Воно виходить із Єрусалиму (прообраз зібрання). Будуть й онуки — сини твоїх синів (в. 6). Воістину, Господь збудував дім, і батько став для всієї родини благословенням.

Ці псалми підкреслюють, як бажано, щоб читання Біблії в сім'ї було радістю для дітей, щоб вони, наприклад, не сказали: «Чи не можна це пропустити сьогодні?». Навпаки, те, що зачитується, має відповідати рівню їхнього сприйняття й, отже, бути цікавим, щоб вони уважно слухали. Поки діти маленькі, краще обмежитися цікавими історіями, поступово переходячи до більш важких для розуміння істин, особливо з Нового Завіту. Дітям можна ставити запитання, що відповідають їхньому віку, щоб вони були активними (до цього можуть спонукати старозавітні прообрази).

Недостатньо просто прочитати кілька віршів, сказати кілька слів, помолитись і на цьому закінчити. І діти... зітхнуть із полегшенням! Ні, треба ретельно обдумати, що ми робитимемо, навіть підготувати уривок, який маємо намір прочитати, витягуючи з нього з допомогою Господа та Його Духа ті думки, які доречні для наших дітей, підуть їм на користь і будуть на радість. Яка щаслива родина, яка саме так збирається за столом! Господь Ісус сказав: «Пустіть діток до Мене приходити» (Мр. 10,14). Якщо ми навчимо їх любити Його, вони прийдуть до Нього. Але ми можемо й перешкоджати їм — не навмисно, звичайно, — роблячи читання Біблії нудним, читаючи уривки чи коментарі, які вони ще не спроможні зрозуміти. І ми завдамо їм шкоди, якщо говоритимемо щось погане про якогось брата, чи про вчителя недільної школи, чи про друга сім'ї, чи родича.

Насамперед пробудімо в наших дітях бажання прийти до Господа Ісуса, нічого не ставлячи їм за обов'язок, що могло б відстрашити їх або створити для них суворі правила. Краще навчимо їх послуху, «бо це Господеві приємне» (Кол. 3,20). Тоді в міру дорослішання дитина від щирого серця захоче виявляти те, що «приємне для Господа» (Еф. 5,10).

Ж. Андре

Павлові умовлення для батьків

«І ви, батьки,
не дратуйте дітей ваших»

Як легко спричинити в дітей роздратування. Можливо, ми просто піддражнюємо їх, що ми часто дозволяємо собі. Можливо, ми вважаємо, що маємо на це право і що їм це піде на користь. Але це прямий непослух Слову Божому, і можна впевнено сказати, що це принесе сумні плоди.

Ми повинні виховувати їх. Слово «виховуйте» в Еф. 6,4 відповідає грец. ектрефо, яке зустрічається ще раз в Еф. 5,29, де ми читаємо, що Христос годує церкву. Ми повинні виховувати їх «у послуху... Господа». Слово, яке перекладено тут як «послух», означає (буквально) «виросити дітей». Ми знаходимо його також у 2 Тім. 3,16, де його перекладено як «виховання». Саме Слово Боже, Писання, вирощує, або виховує нас. Ми знаходимо це слово й у Євр. 12,5.7.8.11, де його перекладено як «кара». Це передбачає покарання, які ми повинні застосовувати до своїх дітей. І Писання каже, що «всяка кара в теперішній час не здається потіхою, але смутком, та згодом для навчених нею приносить мирний плід праведности» (Євр. 12,11).

Ефесян 6,4 говорить: «А ви, батьки, не дратуйте своїх дітей, а виховуйте їх у послуху та вченні Господа» (пер. УБТ).

«[Не] дратуйте» відповідає грецькому слову, яке вжито та-

кож у Рим. 10,19, а похідний від нього іменник трапляється лише в Еф. 4,26, де означає гнів. І більше ніде в Новому Завіті.

Ми виявляємо непослух Господу, якщо не караємо своїх дітей, що ми можемо бачити, коли читаємо історію про священника Ілія та його синів. І пам'ятаймо, що до поняття виховання дітей «у послуху Господньому» включено й покарання. Також це слово включає значення: підготовка, навчання, вказівки, дисципліна – кожне дуже важливе на своєму місці.

Але ми повинні виховувати їх у «вченні Господа». «Вчення» відповідає грецькому слову, що має значення «нагадування». Можливо, діти здебільшого забудькуваті, і тому нагадування є важливою частиною їхнього виховання. Яке ж терпіння потрібно для цього. Можливо, це слово включає також значення: навчання, умовляння та застереження, але, безсумнівно, не погрози. Усе це має бути «Господнім». Не забуваймо, що ми повинні ніколи їх не дратувати.

Для батька ми маємо ще одне коротке слово у Кол. 3,21 — лише одне речення, але як багато приховано в ньому «Батьки, не дратуйте дітей своїх, щоб на душі не впали вони». Слово, яке перекладено тут як «[не] дратуйте», вжито ще лише в 2 Кор. 9,2 і більше ніде в Новому Завіті. Бог, наш Отець, є Богом будь-якої втіхи, і нам не треба робити що-небудь, що може засмутити, чи позбавити мужности наших дітей.

*Ми повинні являти стосовно них те,
що наш Отець являє стосовно нас, а саме втіху.
Нехай сам Господь навчить нас,
як це робити згідно з Його волею,
щоб наслідувати (буквально: копіювати) Його
(див. Еф. 5,1).*

Дехто з нас, кому тепер уже не треба слухати ці умовляння, з жалем оглядаються назад, коли була втрачена така можливість. Нехай наші дорогі, для кого написані ці рядки, пробачать нам це, і нехай самі ніколи не зазнають такого жалю, коли постаріють.

Хоча для матерів, схоже, і немає особливого умовляння, ми знаходимо дуже важливі слова в адрес молодих жінок (а отже, і молодих матерів). Апостол говорить Титу про обов'язки стариць, у тому числі про те, щоб вони умовляли молодих. Стариці повинні умовляти їх «любити своїх чоловіків, любити дітей, щоб були помірковані, чисті, господарні [тобто домогосподарками, тими, хто працює виключно вдома, про що сьогодні забувають], добрі, слухняні своїм чоловікам, щоб не зневажалось Боже Слово» (Тит. 2,4.5).

Дж. Вілліс

Бажаючи своїм дітям найкращого

«І сказала їй свекруха її Ноомі: Дочко моя, ось я пошукаю для тебе місця спочинку, що буде добре тобі» (Рут. 3,1).

Бажаючи спокою своїй невістці, Ноомі подає батькам приклад, який гідний похвали. У метушні та невизначеності сучасного життя наші діти мають знати про надійність віри в Христа. Дуже часто батьки-християни шукають добра своїм дітям тільки в земних речах, таких як успіх у цьому світі, і нехтують духовним. Проте все на землі, що не узгоджується з думками Бога, ненадійно, хоч би якою переконаною була людина в уявній стабільності тут. Віра молодих людей має поступово зміцнюватися з ранніх років і до зрілого віку, коли вони стають відповідальними за своє життя, щоб навчитися повністю покладатися на Господа й на Його керівництво. Тільки це дає досконалий спокій.

Б. Прайс

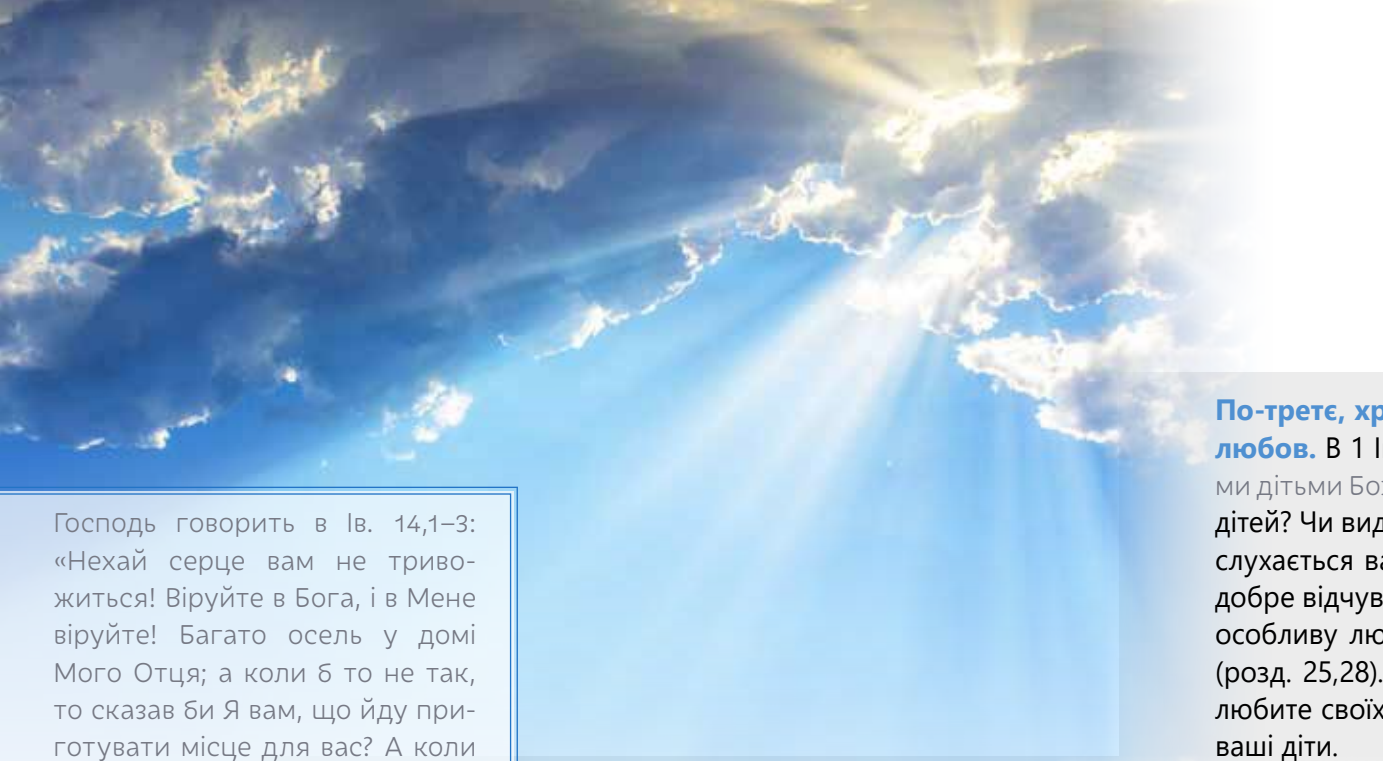
Християнська родина

Дехто з нас виховувались у **християнських сім'ях**, але чи усвідомили ми, що це **велике благословення**? Віруючі, які не мали такого привілею, знають дещо про труднощі та проблеми життя в сім'ї, яка не дотримується Слова Бога.

Риси, які повинні бути притаманні християнській сім'ї

По-перше, християнська сім'я має бути домом. Чи наші сім'ї є домом для нас і наших дітей? Чи поспішаємо ми повертатися додому? Чи подобається нам бути там? Є такі люди, у кого, здається, немає дому. Чи не тому, що там проблеми та розбрат, і вони не можуть дочекатися, коли покинуть його?

Господь говорить в Ів. 14,1–3: «Нехай серце вам не тривожиться! Віруйте в Бога, і в Мене віруйте! Багато осель у домі Мого Отця; а коли б то не так, то сказав би Я вам, що йду приготувати місце для вас? А коли відійду й приготую вам місце, Я знову прийду й заберу вас до Себе, щоб де Я були й ви».

Ми чужинці й прихоськи в цьому світі — у нас тут немає «постійного міста» (Євр. 13,14). Але коли ми потрапимо на небо, ми будемо вдома.

Чому? Бо там Отець і Господь Ісус. Це те, що робить його домом для нас. Чи чекаєте ви цього? І це показує нам, якими мають бути наші родини – домом. Але якщо батьки майже не бувають там, чи це буде дім для дітей? Це серйозне запитання, щоб поміркувати.

По-друге, християнська сім'я має бути безпечним місцем та укриттям від світу.

Чи наші дома відчинені для всього? Світу так легко увійти до вітальні через телевізор, інтернет... І якщо ми дозволимо своїм дітям використовувати мобільні телефони та інші пристрої так, як їм заманеться, не треба потім дивуватися, що вони принесуть світ у свою кімнату.

Молоді люди, ви знаєте, що таке вулиця. Ось чому ваші батьки несуть відповідальність за те, щоб забезпечити вам безпеку та укриття. Ви й так схильні до різного роду речей у цьому світі, але, коли ви повертаєтеся додому, ви маєте бути захищені. Сатана і його світ не мають доступу до дому Отця — він назавжди безпечний.

По-третє, християнська сім'я має бути місцем, де панує безумовна любов. В 1 Ів. 3,1 ми читаємо: «Дивіться, яку любов дав нам Отець, щоб ми дітьми Божими звалися, і ними ми є». Батьки, як ви ставитеся до своїх дітей? Чи виділяєте ви когось одного з них, тому що він (чи вона) завжди слухається вас? Чи любите ви його (або її) більше за інших? Діти дуже добре відчувають це. Згадайте про сім'ю з книги Буття, у якій батько мав особливу любов до однієї дитини, а мати мала прихильність до іншої (розд. 25,28). Що сталося в результаті? - Великі неприємності. Чому ви любите своїх дітей? Тому що вони добре поведуться? Ні, тому що вони ваші діти.

**Чому Отець любить тебе та мене?
Тому що ми його діти.**

Він полюбив нас вічною любов'ю ще до створення світу не тому, що в нас було щось привабливе, а тому, що Він є любов (1 Ів. 4,8). Отже, у християнській сім'ї має панувати безумовна любов.

Слово для дітей

Бог хоче говорити з дітьми особисто. І тому хочеться запитати навіть у тих, хто ще молодий:

«Чи ви розумієте,
що Бог може говорити
вам безпосередньо
зі свого Слова, Біблії?»

Почніть читати її якомога раніше. Але щодо сім'ї Він може сказати вам тільки одне: «Слухайтеся своїх батьків у Господі, бо це справедливо» (Еф. 6,1). Треба коритися їм

- 1) охоче;
- 2) відразу ж;
- 3) повністю.

Читати історію Йосипа завжди дуже зворушливо. Який приклад для нас! Йому випала дуже важка місія. «І сказав Ізраїль [батько] до Йосипа: Таж брати твої пасуть у Сихемі! Іди ж, і я пошлю тебе до них! А той відказав йому: Ось я!» (Бут. 37,13).

Він знав, що брати ненавиділи його, але він охоче корився своєму батькові (точно так Авраам слухався Бога, коли Бог сказав йому принести в цілопалення Ісака: він «встав... рано вранці», щоб виконати це; Бут. 22,3). Він корився відразу ж і повністю. Він міг би сказати: «Я ходив до Сихему, але братів там не було, і я повернувся додому». Ні, він шукав їх, доки не знайшов. Він виконав усе до кінця, і саме цього Бог хоче від нас.

Але найкращим прикладом є Господь Ісус, Син Бога, який став людиною. Будучи досконалим, Він був «слухняний» своїм батькам, Марії та Йосипу, попри їхню недосконалість (Лк. 2,51). Вам робити вибір, дорогі діти: ви можете піти цим шляхом благословення або ж тим, що принесе вашим батькам багато горя.

..... Слово для обох батьків

У Лк. 1,6 ми знаходимо чудовий приклад Захарія та Єлисавети — «обоє вони були праведні перед Богом, бездоганно сповняючи заповіді й постанови Господні». Це була згуртована пара..

По-перше, вони робили те, що було праведно в Господніх очах. Коли це робити? Вже зараз, навіть якщо ви молоді. Це не Божа праведність, яку віруючі мають у Господі Ісусі через Його діло, виконане на хресті, про що ми часто говоримо, а практична праведність. *Чи робите ви щодня те, що праведне в Господніх очах? Навчившись цього, ви станете прикладом для своїх дітей, коли Бог дарує їх вам.*

По-друге, вони чинили за Писанням у всіх заповідях й уставах Господа. Для цього потрібно знати все Слово Боже, а не лише кілька улюблених віршів, та застосовувати його у своєму житті. Це теж треба починати робити рано. Ви не можете залишити це на потім: коли у вас з'являться діти, вони забиратимуть час.

*Але у вас, молодих неодружених людей,
є час навчатися цього зараз,
щоб бути готовими, коли ви матимете сім'ї.*

По-третє, вони ходили в страху Господньому, бездоганно. Тобто боялися робити те, що було не до вподоби Богу. Який приклад! Вони не говорили багато; у них не було заготовлено довгу проповідь для Івана, свого сина. Ні, вони «сповняли», що говорить про життя, яке вони вели, тому не дивно, що Бог обрав їх батьками дитини, яку обіцяв задовго до того.

Він хотів би, щоб ми здобули з цього науку, так щоб наші діти могли жити й зростати в домі, **де обидва батьки чинять за Писанням, роблячи те, що праведне перед Богом, і ходять у страху Господньому.**

Батьки мають ще одне дуже важливе завдання, яке зображено в Євр. 11,23: «Вірою Мойсей, як родився, переховувався батьками своїми три місяці, бо вони бачили, що гарне дитя, і не злякались наказу царевого». Ми повинні зробити так, щоб світ не міг здобути наших дітей. Батьки Мойсея розуміли, що коли фараон дізнається про народження їхнього сина, того буде вбито. Як вони вчинили? Вони приховували його. Але цього було замало. Вони також повинні були подбати про нього, інакше він почав би плакати, і це почули б. Приховувати дітей від світу — це одне, але ми також повинні піклуватися про них і годувати їх, виховуючи в послуху та вченні Господа.

Є деякі батьки, які не можуть дочекатися, коли відведуть свою дитину з дому до дитячого садка (задовго до того, як вона має піти до школи). Але це означає піддати його впливу непотрібних і навіть небезпечних речей у цьому світі... Настав день, коли батьки Мойсея більше не могли тримати його вдома (так і в нас: наші діти, зрештою, мусять піти у світ освіти або роботи). Вони приготували кошик і поклали в нього немовля. Це символічно вказує на Господа Ісуса, якому ми можемо довірити своїх дітей, — Він здатний оберігати їх. Але не віддавайте їх свідомо у світ — багато хто, на свій великий жаль, це зробив.

Слово для батька

«А ви, батьки¹, не дратуйте своїх дітей, а виховуйте їх у послуху та вченні Господа» (Еф. 6,4; пер. УБТ).

¹ В грецькому тексті тут слово, що має значення «батько», у множині. – Ред.

Бог, наш Отець, показує нам досконалий приклад — «І коли ви Отцем звете Того [закликаєте Отця], Хто кожного, не зважаючи на особу, судить за вчинок, то в страху провадьте час вашого тимчасового замешкання» (1 Пет. 1,17). Батька повинні характеризувати такі дві риси.

По-перше, він повинен скоріш здобувати повагу у своїй сім'ї, ніж вимагати її. Якщо ми говоритимемо своїм дітям, як вони мусять поводитися, а самі чинитимемо по-іншому, ми втратимо їхню повагу. Вони скажуть: «Ти не чиниш так, як проповідуєш!»

Отже, з одного боку, має бути шана, а з іншого — довіра та впевненість.

Але цей вірш також говорить про те, щоб закликати (або просити) Отця. І це стосується другого аспекту відносин, які мають бути в батька зі своїми дітьми. Нам треба підтримувати атмосферу довіри та впевненості, щоб діти знали, що можуть прийти до нас, якщо в них якась проблема, та поговорити про це. Якщо батько дуже суворий, то діти бояться його: якщо вони зроблять щось не так, вони знають, що вони будуть мати великі неприємності. Якщо ми підтримуватимемо таку атмосферу, діти ніколи не придуть до нас, бо боятимуться нашої реакції.

В Еф. 6,4 сказано, що ми повинні не «дратувати» своїх дітей. Для цього варто звернути увагу на три речі.

По-перше, егоїстичне ставлення. Якщо ми постійно чогось вимагаємо від своїх дітей: «Зроби це... Принеси те», ми фактично поводимося з ними, як з рабами. Така поведінка може їх засмучувати, спонукаючи відмовитися від спроб догодити нам.

По-друге, невміння тримати себе в руках. Якщо після важкого трудового дня, коли, здається, усе пішло не так, наше мале чинить у домі якусь дурницю й ми зриваємося, воно не знає, через що це. Чому? Тому що воно відчуває, коли його можуть покарати, але в цьому випадку воно запитує себе, що воно зробило не так. Воно не може зрозуміти, чому ми так відреагували. Ми повинні бути достатньо зрілими, щоб контролювати свої емоції.

По-третє, необґрунтовані очікування. Ми не можемо очікувати від дворічної дитини того, що нормально для п'ятирічної. Вона може спробувати це зробити, але без успіху, що призведе до розчарування. У 1 Ів. 2,12–28 ми знаходимо три ступені духовного зростання дітей Бога: батьки, юнаки та діти. Іоанн звертається до них по-різному залежно від їхньої зрілості та досвіду. Будьмо ж мудримі й виховуймо своїх дітей відповідно до їхнього віку та здібностей.

В Еф. 6,4 також сказано, що батько відповідальний за те, щоб виховувати своїх дітей «у послуху [або дисципліні] та вченні

[або умовлянні] Господа». Деякі

чоловіки залишають тягар усього цього своїм дружинам, але це не відповідає Писанням. Ми читаємо: "А ви, батьки..." Так що

.....
будь батьком та візьми на себе відповідальність за виховання своїх дітей.
.....

Тут є два елементи. По-перше, дисципліна, що передбачає те, щоб вжити заходів, якщо дитина щось зробила. Бувають випадки, коли батько бачить, що його дитина чинить щось погане, і нічого не робить (наприклад, див. 1 Цар. (3 Цар.)1,6). Звичайно, у різних дітей різні особливості характеру, і ми повинні враховувати це, вдаючись до мудрости, яку Господь дає нам.

По-друге, умовляння, що має на увазі те, щоб показати нашим дітям, як чинити, і допомогти їм у цьому. У всьому потрібен збалансований підхід: один батько наголошує на дисципліні й забуває про умовляння, а інший тільки умовляє і не вживає жодних заходів. Але ми також читаємо, що все це має бути Господнім. Він наш помічник, і тому ми повинні залежати від Нього.

..... Слово для матері

Деякі жінки вважають, що їм нема чого робити вдома, і вони воліли б вийти на роботу. Але цей перелік показує, як багато можна зробити вдома. Жодна жінка не повинна думати, що вона нічого не варта, якщо залишається вдома з дітьми. Її служіння Господу може бути великим, багатим на благословення як для її сім'ї, так і для святих.

В 1 Тім. 5,10 перераховані деякі якості вдовиці-християнки: «Засвідчена в добрих ділах, якщо дітей виховала, якщо подорожніх приймала, якщо ноги святим умивала, якщо помагала обездоленим, якщо всякий добрий учинок виконувала». Який список!

Якщо ми це так не розуміємо, можливо, варто замислитися над словами Павла, сказаними Титу: «А ти говори... щоб старі жінки... навчали жінок молодих любити своїх чоловіків, любити дітей, щоб були помірковані, чисті, господарні, добрі, слухняні своїм чоловікам, щоб не зневажалось Боже Слово» (Тит. 2,1–5).

Пройшовши життям і виховавши дітей, літні жінки мають великий досвід. Чи всерйоз сприймають свою відповідальність старші жінки говорити на такі теми з молодим поколінням? Можливо, молодші сестри не мають бажання, щоб старші розмовляли з ними про це, але навіщо повторювати помилки, які інші робили в минулому? Чи не буде мудріше прислухатися до порад, які можуть дати благочестиві жінки похилого віку?

Зверніть увагу: насамперед старші повинні навчати молодих любити своїх чоловіків. Цей порядок важливий, бо недобре, щоб діти посідали настільки важливе місце в наших почуттях, що ставали б між дружиною та чоловіком.

.....
*(початку має йти любов до чоловіка,
а потім любов до дітей.*
.....

Звичайно, те саме стосується й чоловіків щодо любови до своєї дружини та дітей. Але далі в цьому уривку сказано, що молоді мають бути «господарні [тобто домогосподарками]». Багато жінок кажуть, що це їх не влаштовує, що вони не хочуть залишатися вдома й бажають зробити кар'єру й що не варто відмовлятися від багатьох можливостей у цьому світі. Це дух тих, серед кого ми живемо. Чи є відповідальність жінки в сім'ї чимось старомодним, що характерно тільки для минулого, чи це принцип Бога, який можна застосувати й сьогодні?

Буття, книга початків, наводить приклад у розд. 18,6, де ми бачимо, що Авраам, коли до нього приходять троє чоловіків, перебуває зовні намету, тоді як Сара всередині, бо це було її місце.

І в Пр. 31,27 ми читаємо, що добродісна дружина «доглядає ходи дому свого». Як можна це робити, якщо більшу частину часу перебувати поза домом? Дивитися за дітьми — це включає таке.

По-перше, бачити, що відбувається. Чому, наприклад, діти приходять додому о шостій вечора, тоді як заняття в школі закінчуються о четвертій? Якщо самі не бути вдома, можна й не знати про це. Кого вони приводять додому? Які в них друзі? Якщо бути вдома, все це можна побачити.

По-друге, чути про що говорять.

Якщо бути вдома, можна почути слова, які є в лексиконі наших дітей. За потреби можна сказати: «Ці слова залиш поза домом. Можливо, ти їх чуєш кожного дня в школі чи на вулиці, але ми не збираємось терпіти їх у нашому домі». А чи буваємо ми колись у кімнаті сина чи дочки? Яку музику вони слухають? Це їхня особиста справа? Ні, ми відповідаємо за все, що відбувається в нас удома. Син чи дочка надягає навушники, і ми нічого не чуємо. Він каже: «Я не можу робити домашнє завдання без музики». Але було б добре знати, що це за музика, і сказати, якщо це потрібно: "Не треба її слухати".

По-третє, подавати приклад своєю поведінкою. Він говорить набагато голосніше за всі наші слова. Навіть найменші діти стежать за нами та бачать, що ми робимо. Це означає, що матері справляють на них величезний вплив, добрий чи поганий.

По-четверте, молитись.

Що робити, якщо дитина приходить зі школи вся в сльозах, бо в неї був поганий день? Вислухавши її, можна сказати: «Що ж, помолімося разом про це». Цим ми навчаємо, що вона може приносити все Господу в молитві. Своєю поведінкою ми показуємо, як розв'язувати життєві проблеми. І коли ми молитимемося разом із дітьми, вони зрозуміють, яке це значення має. Але якщо мати ніколи не буває вдома, вона не зможе робити нічого з цього.

Отже, «доглядати ходи дому свого» — це не щось старомодне, а те, що Бог велів робити для благословення наших дітей.

Нелегко виховувати дітей у благочесті. Озираючись часом на своє життя, ми, старші, відчуваємо, що були надто жорсткими або надто м'якими зі своїми дітьми. Ми знаємо, що всі ми робимо багато помилок, а тому умовляємо молодших братів і сестер вивчати ці принципи зараз, а не залишати на потім, коли вони натрапляють на вищезгадані труднощі, маючи вже дітей і, можливо, багато інших обов'язків. Пам'ятатимемо, що християнська сім'я має бути домом, безпечним місцем й укриттям, де панує безумовна любов. Як така вона є захистом від сатани та світу. Нехай Господь, наш помічник (див. Євр. 13,6), благословить нас і наші сім'ї.

Божий порядок у домі

Не варто забувати, що своє життя ми здебільшого проводимо вдома, і тому сім'я є головною сценою нашого свідчення. У постійному розпитуванні про те, що таке свідчення, було б добре пам'ятати, що одна його частина, безсумнівно, це вираження Христа в сім'ї - Христос у різних взаєминах сім'ї. «Бо для мене життя то Христос» (Фил. 1,21). Це справді свідчення, чи то вдома, чи в церкві, чи у світі.

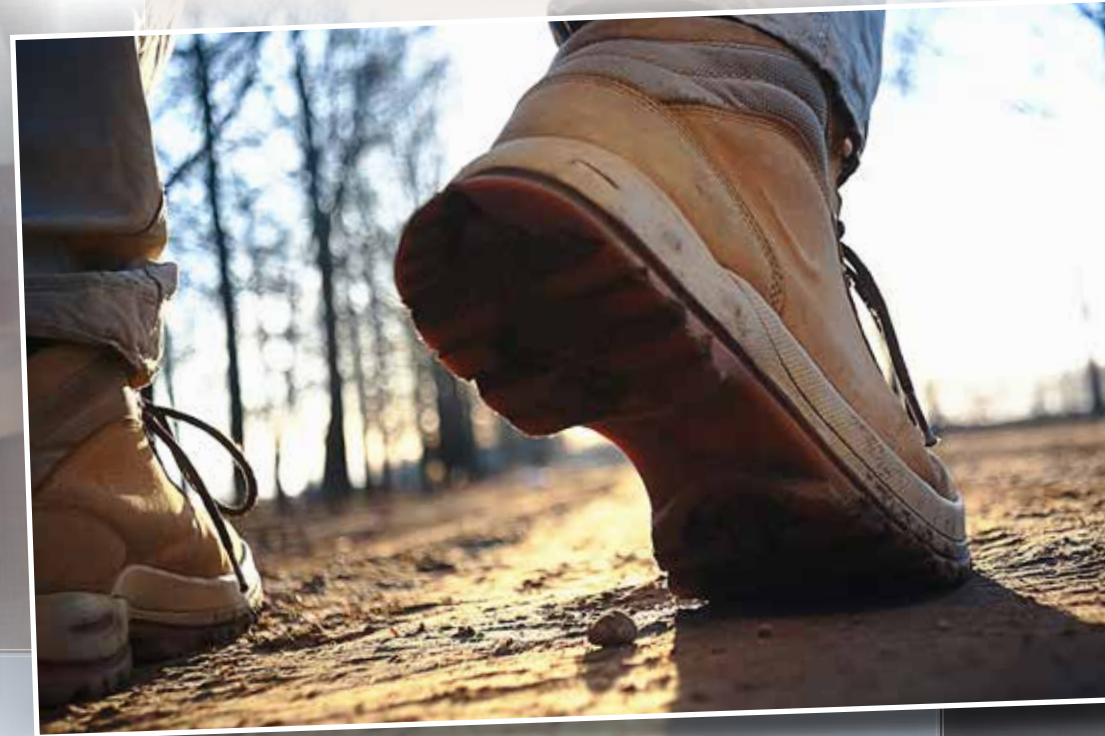
Доми та сім'ї в Писанні

Багато хто з нас бачив плакат, що вішають на стіні, зі словами: **«Христос є голова в нас удома, невидимий гість за обіднім столом та мовчазний слухач наших розмов».**

Ми читаємо в Біблії: «Всякому чоловікові голова Христос, а жінці голова чоловік» (1 Кор. 11,3). «Діти, будьте слухняні в усьому батькам, бо це Господеві приємне» (Кол. 3,20). Кожному сімейному християнину необхідно знати: що б не говорив світ, Бог покладає на нього відповідальність за те, що він допускає у своєму домі.¹

¹ Це було істинним і під час закону (див. Чис. 30,2–15).

..... Привести Господа Ісуса до свого дому

І все ж таки бути головою в християнському будинку — це величезний привілей. І яке чудове благословення — бути частиною сім'ї, в якій батьки люблять Господа і

..... прагнуть іти за Ним.

Яка перевага – знати Того, хто колись задумав сім'ю й може допомогти нам вирішувати на практиці пов'язані з нею питання. Навіть найзаможніші сім'ї в цьому світі розпадаються, коли щось трапляється.

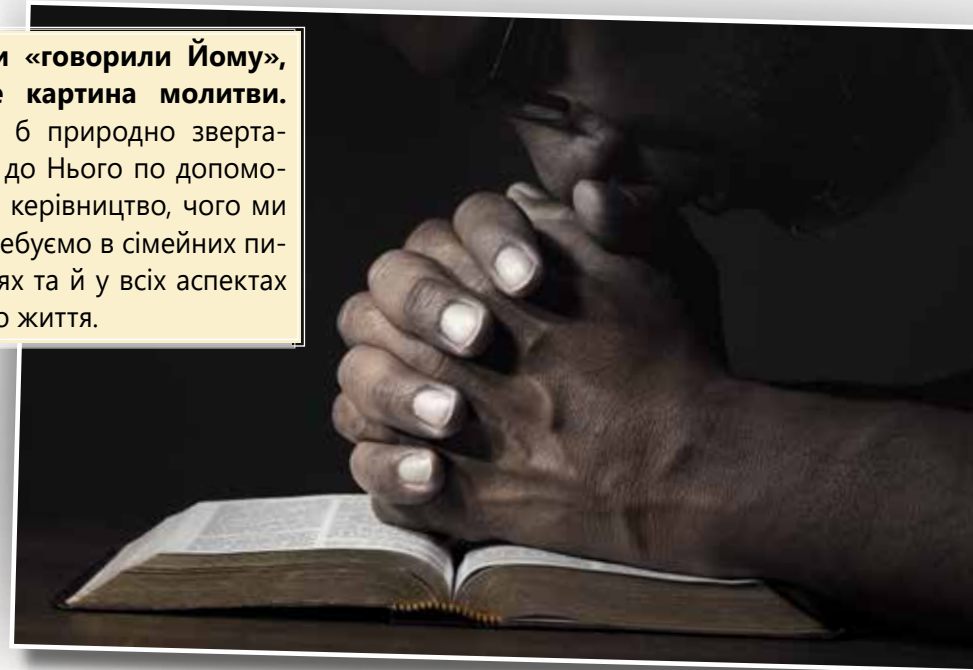
Прийшовши до Яіра воскресити його дочку, Господь Ісус побачив «дударів та юрбу голосільників» (Мт. 9,23). Без сумніву, у ті дні це було звичайним, але це сцена стовпоторіння. (Сьогодні в сім'ї вдираються багато хто й багато чого, та багато різних впливів, чужих намірам Бога.) Ті, хто перебував у домі Яіра, висміяли Господа за Його слова, але сам начальник синагоги, будучи у відчайдушному становищі, дотримався Його вказівок. Коли натовп було вигнано, Господь увійшов і взяв дівчинку за руку; вона встала, і «вістка про це розійшлася по всій тій країні» (в. 26).

Бог хоче,
щоб наші будинки
були немов маяки
в цьому темному
та неспокійному світі.
А для цього ми повинні
привести Його в дім і
слухатися Його, як зробив Яір.

У будинку Симона та Андрія панувала зовсім інша атмосфера. Теща Симона лежала в гарячці. І коли Господь Ісус прийшов туди, Йому одразу сказали про неї. «І Він підійшов і підвів її, узявши за руку, і гарячка покинула ту, і вона зачала прислужувати їм» (Мр. 1,31). Була нагальна потреба, але не було розпачу, оскільки мешканці будинку вже знали Господа й довіряли Йому.

**Вони «говорили Йому»,
і це картина молитви.**

Було б природно звертатися до Нього по допомогу та керівництво, чого ми потребуємо в сімейних питаннях та й у всіх аспектах свого життя.

Багато сцен у Євангелії від Луки пов'язані з домами. Перша стосується Захарії та Єлисавети та вчить нас, що дім — це не стільки кількість кімнат чи його обстава, а характер людей, які мешкають разом. Ці двоє «були праведні перед Богом, бездоганно сповняючи заповіді й постанови Господні» (Лк. 1,6). Це означало, що в домі були готові прийняти найзатнішого гостя, який колись переступав його поріг, ще до Його народження (пор. в. 39–43). Варто зазначити дві речі.

Будь нашим гостем

По-перше, у Захарії та Єлисавети були якості, про які Святий Дух сповіщає у вірші 6, – вони були єдині у своїй вірі в Бога й у своєму бажанні догодити Йому у своєму житті. По-друге, «дитини не мали вони, бо Єлисавета неплідна була, та й віку старого обое були» (в. 7).

Вони довго жили з цим, і все ж таки їхній будинок, як і раніше, міг бути використаний Богом. Нехай це підбадьорить читачів, які не мають цього благословення – власних дітей.

Пізніше в цій Євангелії ми читаємо, що фарисей Симон просив Господа Ісуса «щоб спожив Він із ним» (Лк. 7,36). Господь прочитав його думки про жінку того міста, яка наважилася ввійти та стати біля Його ніг. Він сказав йому: «Чи ти бачиш цю жінку? Я прибув у твій дім, ти на ноги Мої не подав і води, а вона окропила слізьми Мої ноги й обтерла волоссям своїм. Поцілунку не дав ти Мені, а вона, відколи ввійшов Я, Мої ноги цілує невпинно. Голови ти Моєї оливою не намастив, а вона миром ноги мої намастила» (в. 44–46).

Він знав також і думки Закхея, перш ніж глянув і побачив його на фіговому дереві, але як відрізняються Його слова, що Він сказав йому: «Зійди зараз додола, бо сьогодні потрібно Мені бути в домі твоїм» (Лк. 19,5). Реакція Закхея теж була іншою – «зараз додола ізліз, і прийняв Його з радістю» (в. 6). Це був грішник, що шукав, і в цьому полягала вся різниця. Дім Симона залишився холодним і сповненим критики; дім же Закхея сповнився теплом і радістю від Його присутності. Нічого не сказано про те, що Закхей мав родину. Можливо, він мав дружину й дітей, але Писання не говорить про це. І це означає, що його історія може бути підбадьоренням для тих, хто самотній.¹

¹ Дивіться також у зв'язку з цим випадок з Іваном, якому Господь Ісус довірив турботу про свою матір (Ів. 19,25–27).

Згадайте про інші випадки в цій Євангелії, коли люди приводили Господа до своїх домівок. «І справив Левій у своїм домі велику гостину для Нього. І був натовп великий митників й інших, що сиділи з Ним при столі» (Лк. 5,29). Це говорить нам про радість, яка має бути в наших домах. «Одна ж жінка, Марта їй на ім'я, прийняла Його в дім свій» (Лк. 10,38). Яке благословення це принесло їй самій, Марії та Лазарю, а також Господу, коли Він бував у Віфанії! Клеопа та його супутник (можливо, це була його жінка) «не пускали Його й намовляли: Зостанься з нами» (Лк. 24,29). Яке враження справила на них ця присутність воскреслого Господа за їхнім столом в Еммаусі! Того ж вечора вони повернулися до Єрусалиму, щоб поділитися цим з іншими учнями. Люди, які змінилися, дома, які змінилися!

Ми не можемо завершити цю частину своїх роздумів, не наголосивши на важливості Слова Бога у всьому цьому. Господь сказав про Писання: «Вони свідчать про Мене» (Ів. 5,39). Наблизившись до Клеопи та його супутника, які йшли в Еммаус, Він «вияснював їм зо всього Писання, що про Нього було» (Лк. 24,27). Щодня читати вдома Писання та говорити про них – це має бути нашою другою натурою. Роблячи це, ми знаходимо духовне світло у своїх оселях, як фізично було з Ізраїлем у Єгипті (Вих. 10,23). Говорячи словами Господа, ми ставимо його «на свічник, і світить воно всім у домі» (Мт. 5,15).

Наші діти

Псалмоспівець каже: «Діти спадщина Господня» (Пс. 126 (127),3). Звичайна річ, ми любимо їх і піклуємося про їхній фізичний, розумовий та особистісний розвиток, але що стосовно їхнього духовного добробуту? Як впливає з 2 Тім. 3,15, Тимофій знав Писання, до чого його спонукали його бабуса Лоїда та мати Євника, як це можна побачити з розд. 1,5. Це було особливо важливо, якщо його батько був, здається, невіруючим.

Як правило, мати та батько відіграють різні, хоча і взаємодоповнюючі ролі у вихованні дітей.

Потім він пише: «Кожного з вас, немов батько дітей своїх власних, просили ми вас, і намовляли та показували, щоб ви гідно поводитися перед Богом» (в. 11 і 12).

Це відповідальність батька.

Порівнюючи Євр. 11,23 та Дії 7,20, ми знаходимо, що батьки мають підтримувати одне одного у відповідній ролі — «Вірою Мойсей, як родився,

переховувався батьками своїми три місяці, бо вони бачили, що гарне дитя, і не злякались наказу царевого». **Не біймося** «царя» гендерної нейтральності, який прагне скинути в західних країнах порядок Божого творіння, але, **краще прославляймо те, що Бог дав чоловікові та жінці різні якості**, щоб вони могли виконувати свою роль на славу Його й для благословення своїх дітей. І ніколи не віднімаймо одне в одного ті ролі, що нам призначені Богом.

Павло натякає на це в 1 Сол. 2. Про себе, Силу й Тимофія він каже: «Ми серед вас були тихі, немов годувальниця [годує мати] та, яка доглядає дітей своїх. Так будучи ласкаві до вас, хотіли ми вам передати не тільки Божу Євангелію, але й душі свої, бо були ви улюблені нам» (в. 7 і 8). **Такий характер участі матері у вихованні дітей.**

Як добре, коли наші діти звертаються
до Господа Ісуса як до свого Спасителя і йдуть
за Ним як за своїм Господом.

..... Присвячені сім'ї

Ми з радістю приписуємо це благодаті Бога, та все ж у нас, як у батьків, є відповідальність навчати їх того, що сповіщає євангелія. Прикладом для кожного віруючого отця є Ной, який «побоявшись, зробив ковчег, щоб дім свій спасти» (Євр. 11,7). Члени його сім'ї не тільки пізнали істину, яку він проповідував, але й побачили, що він застосовував її на практиці. Це мало на них величезний вплив. У той час, як ніхто у світі серйозно не сприйняв його застереження про суд, його дружина й сини з дружинами пішли за ним у ковчег і були врятовані.

У Діях ми читаємо, що «Крисп, начальник синагоги, увірував у Господа з усім своїм домом» (розд. 18,8). Бог любить спасати сім'ї, чому ми неодноразово знаходимо підтвердження в цій книзі (див. розд. 16,31). Але особливо підбадьорливо читати про сім'ї віруючих, які цінували те, що Господнє, і присвятили себе інтересам Його народу. Візьміть «[домашніх] Хлоїних» (1 Кор. 1,11). Вони були настільки засмучені поділеннями в Коринті, що повідомили про це апостола Павла, який міг допомогти в цій ситуації. І це вимагало певної мужності, бо він мав назвати їх у своєму листі.

Далі є також «дім Степанів, що в Ахаї він первісток, і що службі свя- тим присвятились вони» (1 Кор. 16,15). Павло закликає коринтян

«підкоряйтесь таким» (в. 16). Чому? Тому що ця родина присвятила себе добробуту ще більш чудової сім'ї, частиною якої є всі ми, —

сім'ї Божої.

Звичайно, ми маємо визнати, що є діти, яких дуже важко виховувати. Причини бувають різні — психологічні, фізичні чи ті й інші разом. І вони (разом із фінансовими проблемами, з якими стикається сім'я, постійно зводячи кінці з кінцями) вимагають від батьків молитви та турботи. Світ змінився, і це вплинуло на дітей та обставини так, що часом сімейне життя ледве нагадує те, яке було кілька десятиліть тому.

Не варто забувати про сім'ї з маленькими дітьми серед Божого народу й у разі потреби бути готовими допомогти їм, не засуджуючи, а скоріше сприяючи їхньому добробуту та духовному благо- словенню (потреба в такій практичній допомозі може бути пояснена чималою кількістю згадок про годувальниць і служниць у Біблії). Ми можемо також давати поради, але будьмо впевнені, що вони вихо- дять від Господа й що для цього ми маємо необхідну інформацію та практичне розуміння, особливо коли йдеться про допомогу в розв'язанні проблем, пов'язаних зі стосунками всередині сім'ї. Насамперед це вимагає молитви. Нехай Господь Ісус дарує нам благодать для та- кого служіння.¹

¹ Ми маємо додати, що сказане також стосується випадків турботи з боку старших родичів (пор. 1 Тим. 5,3–8).

У 2 Тім. 1,16–17 апостол просить милосердя

«Онисифоровому дому». Скільки разів голові цієї сім'ї доводилося бути далеко від своїх, у Римі, щоб підтримувати Павла? Занадто багато, і тепер, схоже, у нього з'явилися неприємності через те, що він «кайданів [Павлових] не соромився» й «пильно» шукав його. Його сім'я так жила багато років, оскільки ми читаємо, що він багато послужив і в Ефесі (в. 18). А зараз усе виглядало так, ніби вона збиралася принести найвищу жертву.

Будинки святих дуже ефективно використовувалися для Господа.

У Діях 9,43 сказано, що «Петро гостював багато днів у Йоїї в Симона шкіряника». Якщо взяти до уваги специфіку бізнесу господаря будинку, то це було не найприємніше місце, щоб жити, але апостол мав гарну нагоду молитися, насолоджуючись гостинністю брата. Саме там Бог послав йому бачення простирадла, яке сходило з неба, наповненого всякими істотами, і закликав його заколоти і їсти, що підготувало його до здійснення місії щодо Корнилія та проповіді євангелії язичникам (див. Дії 10).

Пізніше, коли він перебував у в'язниці в Єрусалимі, «багато зібралося й молилося [про нього]... [в] садибі Марії, матері Івана, званого Марком» (Дії 12,12). Це було небезпечно, особливо після того, як ангел вивів його на волю (пор. в. 19). Не дивно, що, увійшовши до будинку, де молилися, Петро «махнув рукою до них, щоб мовчали» (в. 17).

Вирушаючи востаннє до Єрусалиму, Павло зупинився в домі Пилипа; це знову ж таки гостинність, але те, що Пилипа названо тут благовісником, може вказувати на те, що він використовував свій будинок як базу для євангельської праці. Звичайно, Слово Бога цінували там, бо «він мав чотири панні дочки, що пророкували» (Дії 21,8–10).¹

¹ Гай - це ще один приклад святого, який надавав гостинність народу Господа й допомагав в справі євангелії (3 Ів. 5-7). Однак ми маємо також зазначити, що в 2 Ів. 10-11 апостол говорить про відповідальність не приймати лжевчителя в дім і не вітати, бо той, хто вітає його, долучається до його злих справ.

Наші думки також звернені до Прискилли та Акили, які надали свій дім у Коринті й потім у Римі для регулярних зборів помісного зібрання (1 Кор. 16,19; Рим. 16,3-4).² Те саме робили й інші (Кол. 4,15, Филім. 12,3), і всі ці будинки, звичайно ж, були наповнені пахощами поклоніння, як дім у Віфанії «наповнився пахощами мира», коли Марія «намастила Ісусові ноги, і волоссям своїм Йому ноги обтерла» (Ів. 12,3). Щоб таке відбулося, зовсім не потрібно надавати свій дім братам для зборів - це може статися й тоді, коли сім'я разом віддає хвалу, подяку та поклоніння Отцеві та Синові (пор. Еф. 5,18-21).

² Очевидно, коли вони жили в Ефесі й туди прибув Аполлос, вони стали для нього як батьки й у теплоті обставин свого дому точніше пояснили йому шлях Бога (Дії 18,26).

.....Заключні думки

В Авраама впродовж усього життя був свій намет і жертвник. Він був мандрівником та поклонником (для цього дім має відповідати думкам Бога). Бог міг сказати про Авраама: «Бо вибрав Я його, щоб він наказав синам своїм і домові своєму по собі. І будуть вони дотримуватися дороги Господньої, щоб чинити справедливість та право» (Бут. 18,19).

Який контраст із Лотом у Содомі, який не мав у моральному плані влади над своїми дочками та зятями! Розглядаючи історії цих двох сімей, ми не можемо не дійти висновку, що дуже важливо озброїти своїх дітей Писанням і «виховувати їх у послуху та вченні Господа» (Еф. 6,4; пер. УБТ), якщо вони хочуть бути вірними Богові у своєму житті, зокрема в школі, коледжі, на роботі. Ось що Павло пише про того, хто бажає піклуватися про духовний добробут братів і сестер: «Хто власним домом рядити не вміє, як він зможе пильнувати про Божу Церкву?» (1 Тим. 3,5). Вірність може принести труднощі в наші будинки, як це було з Ясоном у Солуні і, напевно, з Юстом у Коринті (Дії 17,5; 18,7).

Але дім,
збудований
на камені,
не впаде,
навіть якщо
буде злива,
розіллється
річки й
здіймється буря
(див. Мт. 7,24–25).

Хоч якими б були обставини, християнські сім'ї можуть із радістю розраховувати на «Отця милосердя й Бога потіхи всілякої» (2 Кор. 1,3), дім якого для кожного з Його дітей готує Його Син, наш Спаситель (Ів. 14,1–4).

С. Еттвуд

«Привчай юнака»

«Привчай юнака до дороги його, і він, як по-старіється, не уступиться з неї» (Пр. 22,6).

Деякі батьки-християни мучать себе цим віршем, якщо дитина, виростаючи, відкидає Господа Ісуса. Вони думають, що вірш вказує на їхню винність, але це скоріше умовляння й заохочення віддати своїх дітей Господу, як це зробила Анна із Самуїлом (1 Сам. (1 Цар.) 1–2).

Деякі батьки-християни мучать себе цим віршем, якщо дитина, виростаючи, відкидає Господа Ісуса. Вони

Це означає, що ми починаємо готувати їх до життя якомога раніше, навчаючи їх і направляючи за допомогою Божого Слова..

Так, можливо, ми не поставилися до цієї відповідальності досить серйозно, коли Бог дав нам дітей. Можливо, ми потурали їм, як робив це Давид, замість того, щоб попереджати про гріх (1 Цар. (3 Цар.)1,6), або надто пізно схаменулися, як Ілій (1 Сам. (1 Цар.)2,22–25). А може, ми були надто суворі й тому викликали в них роздратування (пор. Еф. 6,4). Як багато потрібно батькам, щоб збагнути мудрість, що зверху, (Як. 3,17)!

Але фраза «він... не уступиться з неї» передбачає, що слова та приклад батьків мали моральний вплив на дитину. Можливо, були слабкості та невдачі, але з допомогою Бога він почув і побачив у них щось від Нього, як Рут у Ноомі (Рут. 1,15–18). Безперечно, у дні християнства це спонукає звернутися до Господа Ісуса з істинним покаянням і вірою.

Яку радість приносить нам те, що дитина робить такий крок. Ми охоче приписуємо це благодаті Бога, а не власним зусиллям. Але ні те, ні інше не заперечує відповідальності самої дитини, яка з віком лише зростає. Зростати в християнському домі - це привілей. Повернутися спиною до Бога – це трагедія. Поки діти так чинять, вони не можуть почати йти Його дорогою, а ризикують стати запеклими щодо євангелії.

Бог притягне їх до відповідальності у великого білого престолу, де вони не зможуть звинувачувати нікого, крім самих себе. Звичайно, для нас це не втіха, а стимул молитися за них якомога довше. Можливо, нічого іншого ми й не можемо зробити, але це дух батька, який чекав, коли син його повернеться, і побачив його, «коли він далеко ще був» (Лк. 15,20).

Слова з Пр. 22,6 мають не пригнічувати нас, а спонукати сповідувати свої невдачі й надіятися на «Бога всякої благодаті» (1 Пет. 5,10).

С. Еттвуд

Наші оселі

«І відлічите ви собі першого дня по святі, від дня вашого принесення снопа колихання, сім тижнів, повні будуть вони. А до першого дня по сьомім тижні відлічите п'ятдесят днів, та й принесете хлібну нову жертву для Господа» (Лев. 23,15–16).

Звернімося до добре відомого свята П'ятидесятниці (слово означає п'ятдесят днів). Це свято «хлібної нової жертви» пов'язане зі святом снопа першого плоду. «Перший день по святі [тобто після суботи]» — це чудовий ранок воскресіння, і саме звідси починається відлік цього свята. Отже, нове приношення має безпосередній зв'язок із Христом, починаючи з ранку Його воскресіння. Якщо ми прочитаємо про це свято в Діях 2, то відразу зрозуміємо, який саме. Це зв'язок Духа з воскреслим і прославленим Христом. І ми питаємо: для чого? А щоб у цьому світі були відтворені риси Христа. Він був приношенням. Ми ж, за Духом, нове приношення. Бог здійснив труд, щоб відтворити риси Христа в тих у цьому світі, хто Духом пов'язаний із Ним у тому місці, куди Він пішов.

«З ваших осель принесете» (Лев. 23,17). Саме там має бути зроблено нове хлібне приношення. Не в зібранні, а в оселях.

Легко робити щось правильне й говорити щось правильне, коли ми збираємося, але саме в наших оселях відбувається перевірка цього. Якщо ми звернемося до Кол. 3, то побачимо, як риси Христа виявляються в трьох колах, у яких ми всі проводимо своє життя. У віршах 18–21 ми бачимо сімейне коло, що відповідає поняттю «оселя». Як ми можемо застосувати ці різні стосунки до Христа? Ми знаємо, що Він ніколи не мав таких стосунків (дружина, чоловік, батько).

Як же тоді Його життя в цьому світі може стати прикладом для нас?

А ось як:

- > «Дружини, слухайтеся чоловіків своїх точніше: коріться чоловікам своїм».
- > «Чоловіки, любіть дружин своїх».
- > «Діти, будьте слухняні батькам».
- > «Батьки, не дратуйте дітей своїх».

Христу була притаманна покура.

Христу була притаманна любов.

Христу був властивим послух.

Христу була властива благодать.

Це ознаки нового хлібного приношення, які можна побачити всередині сімейного кола..

*У чому Христа
можна побачити
в нас? У колі
відповідальності,
у якому ми перебуваємо.*

Дж. Девісон

Сім'я

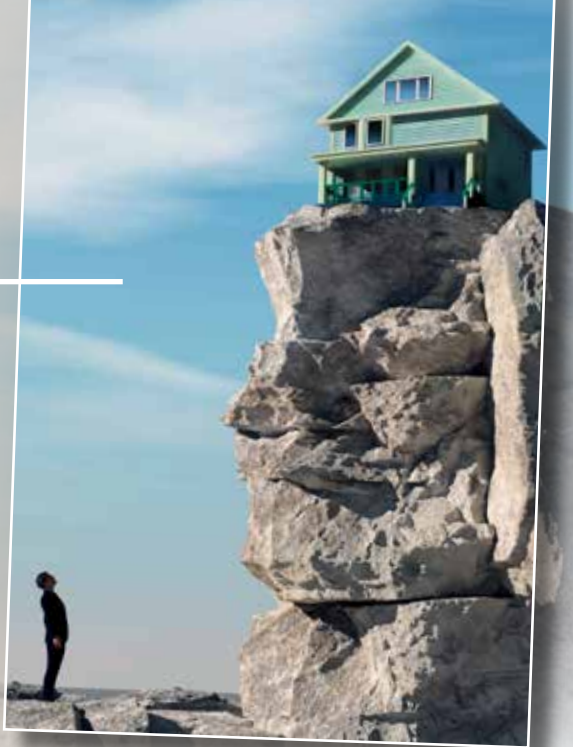
Коли ми чуємо слово «сім'я», ми одразу уявляємо, що це батько, матір і діти.

Не в кожній сім'ї є обое батьків, а деякі включають інших родичів, але це завжди втілення певних стосунків, любови та турботи, це викликає відчуття близькості, щастя, ладу та стабільності.

Основні стосунки в сім'ї – це стосунки між чоловіком та дружиною. Саме від них залежать усі інші. Це перші людські стосунки, які Бог дав людству і які найбільш благословенні та священні.

Бог дав ці відносини та сім'ю не без причини. Але що говорити про сім'ю Його Слово? Що Він думає з цього приводу? Чи актуальний біблійний погляд на роль чоловіка, дружини та дітей у сім'ї?

Багато віршів з Біблії вказують на нашого Господа Ісуса як на досконалий приклад. Як же Його життя в цьому світі може стати прикладом для нас?

ISBN 978-3-96162-982-4

158 6960 The Christian Family

Ukrainian